

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Indstilling fra udvalget til valgs prøvelse.

Forhandling

Tastesen (S):

Folketinget har nu vedtaget at meddele orlov til 2 medlemmer og at indkalde stedfortræderne.

Som ordfører for udvalget til valgs prøvelse skal jeg herefter tillade mig at gøre indstilling om, at stedfortræderne godkendes som midlertidige medlemmer af folketinget.

Hr. Søren B. Jørgensen er valgt i Århus amtskreds, og i anledning af hans orlov indkaldes 1. stedfortræder for socialdemokratiet i denne amtskreds, elektriker *Per Blendstrup*.

Fru *Mette Groes* er valgt i Nordjyllands amtskreds, og i anledning af hendes orlov indkaldes 2. stedfortræder for socialdemokratiet i denne amtskreds, arbejdskonsulent *Vilhelm Mølstrøm*, idet 1. stedfortræder, spærkassekonsulent *Ole Jensen*, er forhindret.

Udvalget til valgs prøvelse har i et møde i dag behandlet disse sager, og jeg kan herefter på udvalgets vegne afgive følgende:

Indstilling

1. Elektriker *Per Blendstrup* godkendes som midlertidigt medlem af folketinget fra og med i dag, den 12. december 1979.

2. Arbejdskonsulent *Vilhelm Mølstrøm* godkendes som midlertidigt medlem af folketinget ligeledes fra og med den 12. december 1979.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 155 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Fortsættelse af forespørgsel til justitsministeren, socialministeren og undervisningsministeren (afstemning):

Forespørgsel [om den stigende vold i samfundet] af Mette Madsen (V) m. fl.

(Forespørgsel nr. 6. Anmeldt 27/11 79. Fremme af forespørgslen vedtaget 30/11 79. Første del af forespørgslen (forhandlingen) foretaget 11/12 79. Forslag om motiveret dagsorden fremsat 11/12 79 af Mette Madsen (V) og af Knud Lind (FP)).

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden af Mette Madsen (V) (se foran).

vedtoges med 136 stemmer mod 18; 10 stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden af Knud Lind (FP). (Se foran).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Spørgsmål til ministrene.

Spm. nr. 95

1) Til ministeren for skatter og afgifter af: *Glensgård* (FP):

»Vil ministeren henstille til skattemyndighederne at genoptage de skattesager, der måtte indløbe fra skatteydere, der mere eller mindre frivilligt er indgået på et bødekrav, men som nu ønsker sagen genoptaget, efter at det er blevet kendt, at skatteministeren helt er sluppet fri for et skatteforhold, der af ligningsrådet var bedømt som så groft uagtsomt, at der skulle falde bøde i sagen?«

Skriftlig begrundelse

Det kan ikke undre ministeren, at en række skatteydere i dag går og ærgrer sig over, at de tidligere har vedtaget bødeforelæg fra skattemyndighederne, når de nu ser, at de måske helt kunne være sluppet for en sådan afgørelse ved at nægte at vedtage et bødeforelæg.

Mange af disse skatteydere vil naturligvis have deres sager optaget til fornyet behandling, såfremt ligningsmyndighederne vil tillade dette.

Da det jo må forudsættes, at skatteministeren ikke føler at have fået nogen positiv sær-

[Glensgård]

behandling, må skatteministeren derfor også tilsikre en ligeretsbehandling.

Såfremt skatteministeren ikke vil give denne henstilling til ligningsmyndighederne, må det modsætningsvis sluttes, at ministeren ikke mener, at skatteloven skal fortolkes ens for Per og Poul.

Glensgård (FP):

Jeg skal indledningsvis her officielt beklage, at jeg ikke var til stede i sidste uge, da spørgsmålet var på dagsordenen. Jeg skal gerne give ministeren en undskyldning og tilføje den humoristiske bemærkning, at jeg sad oppe i finansudvalget og undrede mig over, at ministeren ikke kom til samråd; men jeg skal altså hermed give en beklagelse af, at jeg ikke var til stede.

Om spørgsmålet vil jeg gerne sige, at det ikke – og det vil jeg gerne markere på nuværende tidspunkt – skal opfattes som nogen særlig stillingtagen til den skattesag, ministeren selv har været ude for. Det, det drejer sig om, er at søge at skabe lighed for loven. Jeg er ganske vist bekendt med, at flertallet her i folketinget har nedstemt en dagsorden, som ønskede at skabe lighed for loven også på skatteområdet, men alligevel synes jeg, det vil være rimeligt, efter det der er sket i ministerens skattesag, at man drager en analogi til de andre skattesager, som foregår i landet. Her vil jeg gerne udtale håb om, at ministeren ikke i sit svar kommer ind på sin egen skattesag, men udelukkende holder sig til spørgsmålet om det rimelige i, at der skabes ens behandling af skatteydere og dermed samme behandling som den, ministeren har fået i sin personlige skattesag i ligningsrådet.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Jeg modtager gerne den undskyldning, hr. Glensgård gav for et øjeblik siden. Så må jeg måske også meddele, at jeg da også kom til samråd i finansudvalget samme dag, men der er tilsyneladende nogle problemer med hr. Glensgårds tidsforståelse – der kan måske også være problemer med forståelse af andre spørgsmål.

På det direkte spørgsmål skal jeg oplyse, at en skatteyder vil kunne tilbagekalde sin accept af et forlig med skattemyndighederne, hvis han anmoder herom inden for en rimelig frist. Sagen vil da blive overgivet til an-

klagemyndigheden til eventuel tiltalerejsning. Jeg finder derfor ikke grund til at rette nogen henstilling til skattemyndighederne om at ændre fremgangsmåden i disse sager.

Hermed kunne jeg således godt stoppe, men jeg vil alligevel gerne gå lidt videre i min besvarelse og prøve, om det skulle være muligt at rydde nogle mere principielle og også retlige misforståelser af vejen.

Hr. Glensgård omtaler et skatteforhold, der af ligningsrådet var bedømt som så groft uagtsomt, at der skulle falde bøde i sagen. Efter formuleringen tror hr. Glensgård, at ligningsrådet har hjemmel til at erklære grov uagtsomhed og idømme bøder, men en sådan hjemmel har ligningsrådet ikke. Skønner ligningsrådet, at skattekontrolloven er overtrådt, kan rådet over for skatteyderen tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retsforfølgning, såfremt skatteyderen vil erklære sig skyldig i overtrædelsen og erklære sig rede til at betale en angiven bøde.

Erklærer skatteyderen sig ikke skyldig i overtrædelsen, kan ligningsrådet kun tage stilling til, om sagen skal søges indbragt for domstolene eller ikke. Hvis rådet skønner, at sagen bør indbringes for domstolene, beror det på anklagemyndighedens selvstændige skøn, om der er grundlag for at rejse tiltale. Hvis tiltale rejses, er det domstolen og kun domstolen, der afgør, om der er udvist grov uagtsomhed.

Den bestemmelse i skattekontrolloven, jeg refererer til, nemlig § 20, stk. 1, er indsat bl. a. af hensyn til skatteyderen, der ved at erkende sig skyldig kan opnå en forligsmæssig bøde uden den offentlighed, der vil følge af en domstolsbehandling.

Det er altså ikke, som mange tilsyneladende tror, en bestemmelse, der giver ligningsrådet en dømmende myndighed.

Glensgård (FP):

Når skatteministeren her siger, at en skatteyder kan få optaget sin sag, hvis det sker inden for en rimelig frist, vil jeg gerne høre, om skatteministeren finder en rimelig frist så lang, at de mennesker, der, efter at skatteministerens egen sag er blevet offentligheden bekendt, mener, at de er gået ind på forkerte forudsætninger, altså så langt tilbage som til 1976, efter ministerens opfattelse bør have lov til at få deres sag genoptaget. Hvis mini-

[Glensgård]

steren kan bekræfte dette, synes jeg ikke, vi skal gå videre i sagen, for så er det op til hver enkelt skatteyder at gøre op med sig selv, om han føler, at han er blevet misvejledt. Når mange skatteydere vælger den udvej at indgå forlig med skattevæsenet, hænger det netop sammen med, at de ikke får en tilfredsstillende information om deres skattesag.

Nu var skatteministeren på det tidspunkt forhåbentlig lidt mere inde i de juridiske problemer end de fleste andre skatteydere og så derfor sin mulighed for at komme ud af sagen ved ikke at gå på forlig; der har måske også ligget andre betragtninger bag, men dem skal jeg lade ligge i denne forbindelse.

Jeg er naturligvis bekendt med, at ligningsrådet ikke har den dømmende magt, men det er formentlig også skatteministeren bekendt – han har dog en vis tilknytning til enkelte af ligningsrådets medlemmer – at der var en ret kraftig debat på det pågældende ligningsrådsmøde om, hvorledes man skulle behandle skatteministerens personlige sag.

Jeg vil sluttelig gentage det egentlige spørgsmål, nemlig om ministeren finder en rimelig frist i den aktuelle situation så lang, at de mennesker, der føler sig forkert informeret, efter det tidspunkt ministeren har været i ligningsrådet om sin sag, også kan få genoptaget deres sag, hvis de i øvrigt ønsker det. Jeg kender ikke til antallet, men jeg kan forestille mig, det er mange, der ønsker deres sag genoptaget.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Nu bad hr. Glensgård mig om ikke at omtale en konkret sag, og den anmodning efterkom jeg gerne – andet ville også have været forkert af mig – men det afholder altså ikke hr. Glensgård fra at omtale den konkrete sag.

Men jeg skal henholde mig til det spørgsmål, der blev stillet, og jeg kan kun gentage, hvad jeg allerede sagde i mit første svar, nemlig at en anmodning herom må foregå inden for en rimelig frist, og det må bero på en konkret vurdering af de myndigheder, der er kompetente til at tage stilling til disse spørgsmål. Det er ikke ministeren.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 125

2) Til *ministeren for skatter og afgifter* af:

Sønderby (V):

»Vil ministeren overveje at skabe større balance i den dansk-tyske grænsehandel ved at nedsætte den danske vinafgift med 3 kr. 60 øre pr. liter?«

Skriftlig begrundelse

Som bekendt foregår der over den dansk-tyske grænse en betydelig grænsehandel, der har udviklet sig til skade for Danmark, både valutarisk og i henseende til de danske detailhandlere, navnlig i det sydlige Jylland. Vin- og Spiritusorganisationen i Danmark (VSOD) mener, at det spiller en psykologisk og også faktisk rolle, at den danske vinafgift er væsentlig højere end den tyske, hvorved der af danske endagsturister fra Jylland/Fyn foretages betydelige vinkøb i tyske forretninger og samtidig foretages tillægskøb af andre forbrugs- og drikkevarer.

Hvis man kunne udligne indkøbsprisen for vin i de to grænseområder, er det VSODs opfattelse, at en væsentlig del af vinkøbet kunne flyttes til Danmark. Derved ville der intet provenutab blive for den danske statskasse. Fortjenesten ville blive i Danmark, og detailhandelen på dansk side ville blive styrket. Undersøgelser har i øvrigt vist, at der daglig kører ca. 450 busser plus et ukendt antal biler over grænsen på indkøbsture. Hvis dette kunne begrænses, ville et stort energispild kunne undgås.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

I begrundelsen for spørgsmålet er henvist til, at Vin- og Spiritusorganisationen i Danmark, VSOD, er af den opfattelse, at en væsentlig del af den vin, der nu købes i grænsehandelen, ville blive indkøbt i Danmark, hvis indkøbsprisen for vin i de to grænseområder blev udlignet, og at der derfor ikke ville blive noget provenutab for den danske stat.

Jeg er enig i, at en nedsættelse af vinafgiften ville kunne bevirke en ønskelig nedgang i grænsehandelen. Den virkning, som en sådan afgiftsnedsættelse ville få for afgiftsprovenuet, er imidlertid vanskelig at beregne. VSOD har forsøgt at opstille en sådan beregning, som naturligvis må bygge på en række forudsætninger. Jeg mener, at flere af de anvendte forudsætninger ikke holder stik, og jeg kan

[Ministeren for skatter og afgifter]

ikke tilslutte mig den konklusion, at en nedsættelse af vinafgiften ikke vil medføre provenutab.

I den foreliggende økonomiske situation kan jeg derfor ikke gå ind for, at afgiften på vin nedsættes. Jeg kan endvidere nævne, at det antal busser, der daglig i gennemsnit passerer grænsen, efter de for mig foreliggende oplysninger er meget lavere end det i begrundelsen anførte tal.

Sønderby (V):

Som fastboende i Sønderjylland ikke langt fra grænsen ser jeg hver dag eller så i hvert fald, dengang jeg boede dernede til daglig, masser af busser og privatbiler, der kørte derned, og der har været en undersøgelse nu i forbindelse med devalueringen, som har vist, at folk stadig væk kører derned. Jeg mener ligesom de, der har lavet den undersøgelse, at når folk kører derned, er det primært, fordi de kan få vin med hjem. Jeg tror, det både vil gavne betalingsbalancen og det offentlige provenu og vil forbedre beskæftigelsen, hvis vi fik fjernet den væsentligste årsag til, at folk kører derned, nemlig indkøb af vin. Men i øvrigt køber folk jo meget mere. Jeg snakkede med en journalist, der havde været dernede i forrige weekend, hvor han havde stået og kigget lidt ved kassen et stykke tid. Det havde vist sig, at folk købte for 400-500 kr. i D-mark. Vi har lavet prisstop herhjemme, men folk kigger ikke på priserne, når de kommer derned; de tager en hel masse andre ting med. Jeg tror, den foreslåede ændring ville gavne detailhandlerne i hele Danmark, Jeg håber, ministeren vil kigge mere på den undersøgelse, som man ikke rigtig tror på. Jeg kan godt se, at finansloven er så langt fremme, at det kan være vanskeligt at få det puttet ind nu, men jeg håber af de tidligere nævnte grunde, at ministeren vil følge sagen op senere ved at kigge på de tal og prøve at sætte afgifterne ned på vinen i den fremtidige finanslov.

Ministeren var ikke helt afvisende, men udtalte, at han ikke troede på hele indholdet i den omtalte undersøgelse. Gallupinstituttet har imidlertid også lavet en undersøgelse, og den sagde, at vinforbruget i Vest- og Sønderjylland for 69 pct.s vedkommende var købt uden for landets grænser; for Nordjyllands vedkommende var det op til 30 pct. De bus-

ser og biler, der kører forbi nede ved os i hvert fald, kommer langt væk fra. Jeg har haft en diskussion med energiministeren, og jeg synes også, at ministeren for skatter og afgifter skulle tage energiproblematikken med, altså, at vi bruger alt det på at køre derned.

Dohrmann (FP):

Jeg har to korte tillægsspørgsmål til ministeren. Det ene er, om de beregninger, han her nævner, som skatteministeriet har foretaget, er de samme som dem, hans forgænger brugte. Det var nemlig sådan, at da VSOD kom med deres beregninger ikke alene på vin, men på en lang række varegrupper, hvor de faktisk sort på hvidt kunne påvise, at staten ville få et merprovener ved at sænke afgifterne, ville ministeren i første omgang ikke svare. Så stillede jeg et spørgsmål, men fik et meget, meget kortfattet svar, ja, jeg fik faktisk det indtryk, at der aldrig var foretaget nogen egentlige beregninger. Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er, om ministeren har nogen fornemmelse af, hvilke konsekvenser det vil få for grænsehandelen, når der nu bliver yderligere lempet fra den 1. januar 1980. Jeg skal gerne bekræfte det, hr. Sønderby lige sagde: man skal absolut ikke undervurdere grænsehandelen. Hvis man er i tvivl om dens størrelse, kan man tage ned til grænsen og se på forholdene. I særdeleshed i disse her dage er der simpelt hen stimer af folk dernede, og lørdag-søndag er det helt umuligt at komme derned. Hvis ministeriet ikke har nogle meget grundige beregninger, vil jeg opfordre ministeren til at foretage en ny beregning af den henvendelse, som kom fra VSOD.

J. K. Hansen (S):

I tilslutning til de stillede spørgsmål vil jeg stille det spørgsmål til ministeren, om ministeren ikke er enig med mig i, at der her mere er tale om et holdningsspørgsmål, om ikke der var grund til, at vi gjorde noget for at ændre holdningen hos den danske befolkning - ikke kun den sønderjyske befolkning, for det er jo langt oppe i Jylland, man har en sådan holdning - i retning af at det er bedre at handle her i Danmark end at køre ned over grænsen og ikke tjene noget på det.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Til hr. Sønderby, som ikke stillede noget supplerende spørgsmål, skal jeg kun sige, at jeg er ret opmærksom på de problemer, som knytter sig til grænsehandelen. Jeg følger udviklingen meget nøje og er altid parat til at overveje, om vi kan lette problemerne på den ene eller på den anden måde. Men de anvisninger, der hidtil er kommet, har jeg ikke fundet var de rette løsninger.

Hr. Dohrmann stillede nogle spørgsmål, som havde relation til den beregning, som VSOD har foretaget, og hertil kan jeg sige, at jeg for så vidt anser de beregninger, VSOD har foretaget, for at være sobre, men de hviler, som jeg sagde i mit første svar, på et udgangspunkt, der efter min opfattelse ikke er holdbart. Det gælder antagelsen om vinens store andel af de samlede køb, og det gælder også antagelsen om, at en punktafgiftsnedsættelse på 3 kr. og 50 øre, henholdsvis 5 kr. og 25 øre pr. l, eller 2 kr. og 50 øre og 3 kr. og 80 øre pr. flaske skulle medføre, at den private vinimport faldt fra de påståede 25 pct. til kun 5 pct., altså niveauet i 1973, og at det indenlandske vinindkøb samtidig skulle stige med 45 pct. Der vil næppe kunne opnås noget merprovenu for den danske statskasse ved en nedsættelse af satserne til 1973-niveauet, fordi tabet ved nedsættelse af punktafgiften ikke kan indvindes ved det forventede merindkøb af vin her i landet. Det forøgede momsprovenu ved den udvidelse af vinindkøbene, der ligger ud over overflytningen af grænsehandelen, vil blot blive modsvaret af en tilsvarende nedgang på andre forbrugsområder. Jeg må altså gentage, at jeg ikke mener, en række af de forudsætninger, man bygger på, kan holde i det virkelige liv.

Der er for mig ikke nogen tvivl om, at hr. J. K. Hansen har ret i, at der også ligger psykologi eller holdninger i det. Jeg skal ikke gøre mig klog på alle de begrundelser, der kan være for at, skal vi sige, tage på tur syd for grænsen, men der tegner sig nok et noget mere nuanceret billede end det, der alene henholder sig til forskellen i afgiftsniveauet.

Sønderby (V):

Hvis ministeren ikke tror på den undersøgelse, der er lavet, synes jeg, ministeren skulle lade nogle af sine embedsmænd følge sagen op efter jul – jeg ved, at der er travlhed

nu, og derfor skal vi ikke tage det op nu – og prøve at finde ud af, hvad en afgiftsudligning vil betyde for beskæftigelsen i erhvervslivet dernede, og i øvrigt også hvad den vil betyde for omfanget af, hvad der vil blive købt herhjemme af det, der bliver købt dernede, for jeg tror ikke, ministeren aner, hvor meget der bliver købt dernede.

Hermød sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 124**3) Til arbejdsministeren af:****Nymann (FP):**

»Ministeren bedes oplyse, hvor stort det størst opnåelige arbejdsløshedsunderstøttelsesbeløb vil være efter kriselovens indførelse, idet ministeren samtidig bedes angive, om det ikke er hans opfattelse, at forskellen mellem en arbejdsindtægt og understøttelsen vil blive endnu mindre, end det er tilfældet nu, og om ministeren ikke også mener, at endnu flere vil sætte penge til ved at påtage sig et arbejde i lavtlønsområdet fremfor at oppebære understøttelse.«

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg kan oplyse, at maksimumdagpengesatsen efter vedtagelse af regeringens helhedsløsning vil være 1.566 kr. helt frem til den 1. september 1980, hvor der jo efter forslaget vil ske en pristalsregulering. Det vil sige, at man vil få 90 pct. af de 60 øre, der til den tid udløses, og det vil selvfølgelig blive ganget med 40 og lagt oven i den ugesats, jeg nævnte før.

Hr. Nymann spørger, om der er et misforhold mellem denne sats og udviklingen på arbejdsmarkedet lønmæssigt, og jeg kan sige – hvad der også fremgår af de detaljerede beregninger, vi har givet til arbejdsmarkedsudvalget, som offentligheden har adgang til, og som hr. Nymann jo som medlem af udvalget også har adgang til – at der ikke er tale om noget misforhold mellem udviklingen i arbejdsløshedsdagpengesatserne, hverken den maksimale eller den individuelle, og den lønudvikling, der vil være på arbejdsmarkedet. Derfor tillægger jeg ikke det problem betydning, som hr. Nymann her har rejst.

Nymann (FP):

[Nymann]

Det glæder mig da, at der ikke sker store ændringer i forskellen mellem understøttelse og løn. Men man ser jo stadig væk her, at udgangspunktet, efter at lovene er trådt i kraft, er, at man på understøttelse vil kunne få ca. 39 kr. i timen, medens minimallønnen er på 35 kr. 75 øre. Der er altså ca. 3 kr. i timen imellem at foretage et stykke arbejde og at gå på arbejdsløshedsunderstøttelse, og det er ikke befordrende, at man kan tjene mere i understøttelse end ved at gå til minimaldaglønnen.

For almindelige mennesker er det undergravende for det at gøre en indsats, når de kan se, at naboer og andre tjener mere ved at gå hjemme på understøttelse, end andre folk har ved at gå ud og arbejde. Derfor bør der ske en ændring i dette forhold; det må kunne betale sig at arbejde i dette land, og det kan det ikke.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Nu er det måske lige på grænsen af det rimelige, når vi har udvalgsarbejde omkring et bestemt forslag i folketinget, at bruge folketingets spørgetid til at gøre det, som er udvalgets normale arbejde i forbindelse med et lovforslag. Men der kan alligevel være behov for det, når det er så forkerte udtalelser som dem, der her fremføres fra hr. Nymanns side.

Hr. Nymann sammenligner to ting, der ikke kan sammenlignes. Lovgivningen om arbejdsløshedsdagpenge betyder, at ingen mennesker kan få mere end 90 pct. af deres hidtidige arbejdsfortjeneste ved at blive arbejdsløse. Desuden viser den faktiske statistik, at den gennemsnitlige erstatning, man får for den indtægt, man havde før arbejdsløsheds indtræden, er langt lavere end disse 90 pct. Det overvældende flertal af de mennesker, der går på den maksimale arbejdsløshedsdagpengesats, har rent faktisk kun erstatning, der svarer til 55 pct., 60 pct., 65 pct., og ikke det, hr. Nymann sammenligner med. Hr. Nymann bliver nødt til at gøre sig klart, hvordan vor lovgivning er indrettet, i stedet for at sammenligne ting, der intet – jeg gentager: intet – har med hinanden at gøre.

Poulsgaard (FP):

Fik jeg noteret det rigtigt ned i farten, sagde arbejdsministeren i sit første svar, at han

ikke tillægger hr. Nymanns spørgsmål nogen betydning. Er det korrekt? Ja vel.

Arbejdsministeren har fra denne talerstol gentagne gange sagt – og det er jeg fuldstændig enig med arbejdsministeren i – at vi ikke skal hetze mod de arbejdsløse. Så kommer mit spørgsmål til arbejdsministeren nu. Vi er enige om, at de få mennesker, der uforskyldt er arbejdsløse, skal hjælpes. Når jeg nu stiller spørgsmålet, er det for ikke at tage ministerens tid i næste onsdags spørgetid. Jeg har set i aviserne – i dette tilfælde Vendsyssel Tidende – men jeg har ikke undersøgt det, at der er en lossers, der har haft 163.000 kr. i årsindtægt. Det er en pæn løn, og den har han sikkert også arbejdet hårdt for, men denne lossers har også kunnet oppebære understøttelse. Finder ministeren det rimeligt?

Nymann (FP):

Jeg vil straks sige til arbejdsministeren, at det, vi behandler i udvalgene, kommer ikke frem. Jeg håber, at dette skal frem, for jeg synes, det er horribelt, at det kan lade sig gøre her i Danmark, at man i årevis kan tjene mere ved at gå arbejdsløs, end man kan ved at arbejde inden for lavtlønsområdet. Det kan ikke være rigtigt, og det bør ikke være rigtigt. Det er skadeligt, det er forvridende, og der er ingen, der kan forstå det. Det bør ikke være et lukrativt job at ligge derhjemme i stedet for at gå ud og tage sig et stykke arbejde et eller andet sted, men det er sådan, det er indrettet, og jeg har på fornemmelsen, at når den nye lovgivning kommer igennem, bliver dette problem forstærket i stedet for at blive mindsket. Det er et af de helt store problemer, og det er helt afgørende for vores økonomiske problemer herhjemme. Det må kunne betale sig at gøre et eller andet stykke arbejde, men det kan det ikke i Danmark.

Kurt Hansen (VS):

Jeg vil gerne stille et lidt generelt spørgsmål til arbejdsministeren. Det fremkommer på baggrund af, hvad jeg har hørt her i forbindelse med ordvekslingen, der har været mellem fremskridtspartiets repræsentanter og arbejdsministeren.

Vil arbejdsministeren bekræfte, at de arbejdsløse ikke kan komme ind under kategorien »snyltedyrl«?

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg vil sige til hr. Poulsgaard, at der kan fremdrages eksempler på det, hr. Poulsgaard nævner her, men det har intet med hr. Nymanns spørgsmål at gøre. Derfor vil jeg gerne besvare det alligevel, det er klart.

Der kan fremdrages eksempler på urimelige tilfælde, hvor en kombination af indtægt og understøttelse kan virke uforståelig for befolkningen. Men hvis man eksempelvis tager en arbejdsleder, som har haft sin indtægt og bliver arbejdsledig den 1. december 1979, kan hans indtægt plus understøttelsen i december måned selvfølgelig udgøre et meget stort beløb. Men da vores lovgivning går ud på at give folk erstatning for en rent faktisk konstateret arbejdsløshed eller sygdom, mener jeg, at man bliver nødt til at analysere det enkelte tilfælde igennem og se på baggrunden for det, inden man fælder en endelig dom.

Så skal jeg sige til hr. Nymann, at han har fortsat ikke vist vilje til at forstå, hvad dette drejer sig om. Systemet er det, at ingen kan få mere end 90 pct. af deres hidtidige fortjeneste, dog op til en bestemt dagpengesats. Det, hr. Nymann går ind for, er, at man forlader erstatningsprincippet og siger, at alle mennesker uanset deres hidtidige indtægt skal have det samme beløb, og man må så forstå, at fremskridtspartiet også mener, det skal gælde de syge og andre i samfundet. Det er en alvorlig forringelse af almindelige menneskers økonomi, idet de ikke kan få noget, der blot tilnærmelsesvis erstatter den indtægt, de havde før arbejdsløshedens eller sygdommens indtræden. Jeg synes, man driver hetz ved at sammenligne ting, der intet har med hinanden at gøre.

Der er heller ikke noget, der tyder på – det sagde jeg også i mit første svar – at den lovgivning, vi nu lægger op til, vil betyde, at der bliver en anden udvikling for de arbejdsløse end for dem, der vil blive på arbejdsmarkedet. Det har tværtimod været hensigten for regeringen at sikre en sådan parallelitet.

Jeg kan sige til hr. Kurt Hansen, at jeg vist ikke behøver at svare på hans spørgsmål. En sådan karakteristik af de ledige ligger min opfattelsesverden meget fjernt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 147

4) Til *arbejdsministeren* af:

Nymann (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til at ændre de nye dagpengeregler for f. eks. jule- og nytårslukninger, således at de virker arbejdspladsskabende i stedet for som nu arbejdsløshedsskabende, idet disse regler betyder, at arbejdsgiveren skal betale arbejdsløshedsdagpenge for indtil 40 timers ledighed; det svarer til et beløb på 1.506 kr. for hver ansat, hvis virksomheden lukker efter den 16. december og starter før den 14. januar?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til dagspressen den 6. december, hvor man kan læse, at en række arbejdsgivere kan vente efterregninger på op mod 100.000 kr., hvis de bruger ekstra hjælp omkring jul og nytår.

Reglerne omfatter også de såkaldte løsarbejdere, der på grund af tilfældige omstændigheder kommer i arbejde på en virksomhed i to omgange inden for den i spørgsmålet nævnte periode. Arbejdsgiverens refusionspligt gælder uanset ledighedens årsag, således også hvis f. eks. en murer må sende arbejderne hjem på grund af snestorm. Også for hotel- og restaurationsbranchen kan det blive særdeles kostbart, hvis der, som det er normalt, ansættes reservetjenere til jule- og nytårsselskaber.

Bliver vejret dårligt op til jul, må bygge- og anlægssektoren betale, men også forretninger, der bruger særlig assistance omkring jul og nytår, risikerer en efterregning, hvis de ikke ansætter folk i hele perioden.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Hr. Nymann peger i sin begrundelse for spørgsmålet på nogle særlige problemer, der kan opstå inden for områder, som beskæftiger løsarbejdere, eller som kan rammes af vejrligsledighed, i forbindelse med de særlige regler, der gælder for arbejdsgivernes refusionspligt med hensyn til udbetalte dagpenge i forbindelse med virksomhedslukninger omkring jul og nytår og andre helligdage.

Hertil kan jeg sige, at reglerne om arbejdsgeberbetaling for ledighed i forbindelse med visse helligdage er udarbejdet af landsarbejdsnævnets arbejdsudvalg, hvori arbejds-

[Arbejdsministeren]

markedets parter er repræsenteret. Jeg skal selvfølgelig ikke afvise, at disse regler kan medføre resultater, der ikke var tilsigtet, da folketinget i sommer vedtog at indføre § 85 A om arbejdsgiverbetaling i arbejdsløshedsloven. Derfor sagde jeg allerede ved behandlingen af lovforslaget, at vi nu ville indhøste nogle erfaringer for, hvordan disse regler virkede, sådan at vi kunne justere i reglerens anvendelse på basis af de indhøstede erfaringer.

Men jeg vil gerne tilføje, selv om jeg godt ved, at man ikke var tilhænger af forslaget i sin tid, da det blev gennemført, at regeringen vil på ingen måde gå med til over dagpenge-systemet at finansiere normale omkostninger i virksomhederne i forbindelse med lukninger op til jul og nytår. Det er et klart misbrug af arbejdsløshedslovgivningen, som regeringen har ønsket standset, og som nu er standset af folketinget.

Nymann (FP):

Når man administrerer en overindviklet og ligefrem, hvad skal jeg sige, desperat lovgivning, sker det jo, at man faktisk ikke kan forstå den. Det er jo sådan, at folk nu er tilbøjelige til at afskedige deres medarbejdere den 14. december og så først genantage dem efter den 16. januar. Det er der ligesom lagt op til af ministeren. Det må da være fuldstændig forkert. Hvad skal alle de, der har f. eks. juletravlheden: restauranter, forretninger o. lign., stille op med de mennesker, de har antaget måske den 1. december på grund af juletravlheden? Skal de have en bøde på en uges ekstra løn? Det er ganske urimeligt. Og derfor er jeg meget glad for, at arbejdsministeren siger, at denne bestemmelse bør rettes, for den er ikke alene forkert, den er fuldstændig undergravende for arbejdsmarkedet. Man kan ikke forstå, hvor man vil hen med den. Jeg kan da glimrende se, at hvis det er et længere arbejdsforhold, man har, kan der være en rimelighed i det, men på mange virksomheder ser medarbejderne, når man kommer hen til jul og nytår, deres chance i at holde en ekstra månedsløn betalt af staten. Hvorfor skulle de ikke gøre det? Jeg kan da glimrende se, at det er forkert, men man lægger ligesom op til det. Og så kommer denne skavank ind, at man har disse korttidsarbejdsanvisninger. Her kommer ar-

bejdsgiveren til at betale denne uges ekstra løn. Det er dér, problemerne ligger.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Ja, man kan selvfølgelig kalde en lovgivning, der prøver at bremse misbrug af arbejdsløshedslovgivningen, for desperat. Det er man i sin gode ret til. Men regeringen har den opfattelse, at der er behov for med det understøttelsesniveau, vi har i det danske samfund, at forhindre en utilsigtet anvendelse af lovgivningen, hvad enten det er fra lønmodtagernes eller fra virksomhedernes side. Og de virksomheder, som i offentligheden har agiteret meget stærkt for, at der skulle ske en opbremsning, kan ikke vente forståelse for, at det, når man skrider ind over for deres misbrug af lovgivningen, så ikke skal tages alvorligt. Vi er parate til at løse konkrete problemer, men selve det, at folk spekulerer bevidst i arbejdsløshedslovgivningen, ønsker vi ikke at medvirke til; derfor den lovgivning, der er gennemført i folketinget.

I øvrigt vil jeg sige til hr. Nymann, at der er ingen problemer i forbindelse med ansættelsen af folk op til jul. Hvis der er tale om en egentlig afskedigelse i forbindelse med julehandelens afslutning uden genansættelse, vil man efter reglerne normalt ikke blive ramt af denne særlige regel. Det, vi har ønsket at ramme, er virksomhedslukninger, som vi ikke mener at det offentlige skal finansiere. Vi mener, det er virksomhederne, der selv må afholde deres egne omkostninger.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 127

5) Til *undervisningsministeren* af:

Poulsgaard (FP):

»Hvilke initiativer vil ministeren tage for at motivere de unge til at søge ind i industrien efter endt skolegang, og er ministeren enig med arbejdsdirektør Kaj Westergaard i, at ungdom simpelt hen bliver en »mangelvare« på industriens arbejdspladser i løbet af nogle år?«

Skriftlig begrundelse

Som begrundelse for spørgsmålet henvises til en artikel i Danmarks Amtsråd den 26. november, hvori det bl. a. anføres, at uddan-

[Poulsgaard]

nelsesvilkårene for unge på flere områder er noget roderi. Selv om ungdomsledigheden er et af vore største problemer, er der svigtende tilgang af unge til en række praktiske fag (håndværk og servicefunktioner).

Det er et udbredt indtryk, at på de områder, hvor mesterlæren hæmmes, svækkes interessen for at tage unge ind i en faglig uddannelse. Der er brug for en sagkyndig vurdering af, hvad det vil koste af uddannelsesmuligheder, hvis man helt afskaffer mesterlæren i rationaliseringens navn.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Det vil formentlig være hr. Poulsgaard bekendt, at jeg i løbet af denne folketings-samling skal fremsætte et forslag til folketingsbeslutning om ungdomsuddannelserne. Det er i hvert fald en konsekvens af den debat, vi havde her i folketinget om ungdomsuddannelserne i april måned, og jeg kan selvfølgelig ikke i dag og inden for de tidsrammer, der er til rådighed under spørgetiden, redegøre for problemerne i forbindelse med ungdomsuddannelserne og de unges beskæftigelsesmuligheder.

Jeg vil blot understrege, at den afgørende forudsætning for at motivere de unge for de praktiske fag er, at uddannelsestilbuddene af de unge opfattes som ligeværdige med f. eks. gymnasieuddannelsen, og det er bl. a. derfor nødvendigt at styrke EFG-uddannelserne gennem en øget geografisk spredning af uddannelsen og ved en ophævelse af de kapacitetsmæssige begrænsninger for uddannelsen.

Jeg er enig i, at tilgangen af unge til de praktiske fag for alvor kan blive et problem over en årrække, hvis vi ikke får løst en række af disse problemer omkring ungdomsuddannelserne, men det er som sagt et spørgsmål, folketinget får lejlighed til at drøfte senere i denne samling.

Poulsgaard (FP):

Jeg ved snart ikke, om jeg skal sige tak. Nå, det behøver jeg ikke. Jeg kan da i hvert fald takke for svaret, det kendte jeg faktisk i forvejen. Det var ikke derfor, jeg spurgte. Jeg spurgte, fordi jeg kom til at læse i Danmarks Amtsråds debatnummer, der handler om de 16-19-åriges uddannelse. Og deri er Kaj Westergaard, arbejdsdirektøren, citeret for en udtalelse, som jeg nok synes burde give me-

get, meget stof til eftertanke og ikke en eftertanke om EFG og sådan noget pladder.

Jeg citerer, hvad han sagde:

»De unge synes i meget stort antal at forlade uddannelsessystemet med en meget reserveret, for ikke at sige nedladende, holdning til manuelle funktioner i landbrug, industri og håndværk.«

Det er en erfaring, jeg har gjort for mange år siden. Jeg har også hørt, når beskæftigelseskonsulenterne står og fortæller de unge om mulighederne: gå ind i industrien, så er der arbejde nok at få med det samme, men vil I ind i en vuggestue, et bibliotek eller andet meningsfyldt arbejde, er der lang, lang ventetid.

Det, jeg gerne ville at ministeren skulle indse, er det, som det ser ud til at Kaj Westergaard i hvert fald er begyndt at indse, og det var det, jeg gerne ville have et svar på her i dag af ministeren. Kunne man ikke i disse timer, man bruger i skolen til orientering og den slags ting, begynde at give en erhvervsrettet orientering? Når man har kørt et skoleforløb, hvor man stort set har virket hånlige og negativ over for dem, der skaber værdier i dette land, er det da ganske klart, at det vil smitte af på de unge, der vil få en nedladende holdning til erhvervs livet. Det er helt andre steder, der skal sættes ind. Det glæder jeg mig til at høre ministerens svar på.

J. K. Hansen (S):

Jeg vil gerne her i tilslutning til hr. Poulsgaards hellige kamp for bevarelse af mesterlæren og mod »EFG og sådan noget pladder«, som hr. Poulsgaard siger, stille et tilægsspørgsmål til ministeren.

Hr. Poulsgaard siger i begrundelsen for spørgsmålet her, at det er et udbredt indtryk, at på de områder, hvor mesterlæren hæmmes, svækkes interessen for at tage unge ind i en faglig uddannelse. Det er ikke mit indtryk med den erfaring, jeg har ude fra arbejdsmarkedet, fra arbejdspladserne, men jeg vil gerne have ministeren til at svare på, om det er ministerens indtryk, at der sker en sådan svækkelse i interessen for at tage unge ind.

Og så siger hr. Poulsgaard videre: »hvis man afskaffer mesterlæren i rationaliseringens navn«. Jeg vil gerne have ministeren til

[J. K. Hansen]

at bekræfte over for folketinget, at når vi taler om unges uddannelse, unges erhvervsuddannelse, så må rationalisering være et uartigt ord, og det, det drejer sig om, er at bringe de unge ind i den bedst mulige uddannelse.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Det viste sig ved hr. Poulsgaards sidste bemærkninger, at det, hr. Poulsgaard ønskede at spørge mig om, var noget om skolevejledning. Det synes jeg er et udmærket spørgsmål, men jeg ville have foretrukket, at det var fremgået af det skriftlige materiale, der er stillet til rådighed for mig; så ville jeg meget gerne i mit første indlæg have svaret på det. Det er ikke nævnt med en lyd i de papirer, der har været til min rådighed omkring hr. Poulsgaards spørgsmål.

Jeg vil i øvrigt sige, at hele dette skolevejledningsspørgsmål vil være en af de ting, der indgår i den debat, vi skal have her efter jul om de 16-19-åriges uddannelser.

Jeg vil gerne til hr. J. K. Hansen sige, at det, der er sagen omkring tilgangen til EFG-uddannelserne og til mesterlæren, er, at tilgangen er nogenlunde stabil, stagnerende til mesterlæren, hvorimod den er stigende til EFG-uddannelserne. Jeg har endnu aldrig oplevet nogen ansvarlig uddannelsespolitiker, som lægger vægt på i forbindelse med uddannelser, at rationalisering skulle være det primære, derimod at kvaliteten og indholdet af uddannelserne er det, det drejer sig om, og det er jo en af grundene til, at man finder det meget væsentligt at styrke de erhvervsfaglige grunduddannelser.

Poulsgaard (FP):

Jeg fik stadig intet svar. Ministeren er jo en intelligent person – det går jeg i hvert fald ud fra, indtil det modsatte er bevist – og det kan jo ikke nytte noget, at ministeren står heroppe og siger, at hun ikke aner noget om dette. Det er jo baggrunden for, at hr. Kaj Westergaard udtaler sig sådan. En erhvervsfjendsk indstilling er jo netop resultat af den erhvervsfjendske linje, der er blevet lagt – bevidst, tror jeg endda mange gange – fra skolens side. Derfor var det, jeg spurgte ministeren, om ikke hun syntes, det var på tide at gribe ind i undervisningen, men det fik jeg ingenting ud af.

Så dette med, at rationalisering skulle være et uartigt ord. Nej, rationalisering er det mest artige ord, vi har, for jo mere vi kan rationalisere, jo billigere kan vi sælge varerne til udlandet, og det betyder så også, at vi kan give pension og den slags ting. Derfor er det så afgjort ikke et uartigt ord. Det ville jo være fuldstændig uansvarligt ikke at gå ind for en rationalisering. Og så er det jo fantastisk igen, at EFG er det eneste saliggørende. Det er fantastisk, at halvdelen af folketinget består af sådan nogle uansvarlige elementer, der simpelt hen ikke kan se den velsignelse, der er i EFG! Men de erhvervsfolk, jeg har haft samtaler med – det sker, at jeg rammer en eller anden, så vi har da ikke fået dem slået ihjel alle sammen endnu – siger faktisk, at mesterlæren var det bedste, der fandtes, og den skal man ikke røre ved.

Nymann (FP):

Jeg tror, at vort lands problemer er valuta- og eksportproblemer, og det er jo lige meget, hvor mange intellektuelle vi uddanner af forskellig art, så er de forholdsvis sjældne i produktionen. De sidder som regel inde i systemet et eller andet sted og varetager en eller anden kontrolopgave. Det, vi skal have, er mennesker, der kommer ud på arbejdspladserne og udfører et eller andet stykke arbejde, man virkelig har brug for, og som kan sælges eller konkurrere med importen. Derfor bør vi præmiere de mennesker på en eller anden måde, der går ind i disse erhverv, og navnlig bør vi gennem skoler og uddannelsessteder motivere dem for at gå ind i disse ting, for det kan ikke hjælpe, at vi bliver en hel stat af bare overuddannede. Man må spørge: hvad skal de bruges til?

Formanden:

Det kniber vel med at betegne det som et spørgsmål, men der kom dog lidt af en antydning af et spørgsmål til sidst.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg vil godt vende tilbage til, hvad jeg stillet færdigt forsøgte at sige i mit første indlæg, nemlig at det udspil, vi skal have omkring de 16-19-årige, er et spørgsmål om styrkelse af de faglige uddannelser, det er et spørgsmål om at gøre dem ligeværdige i de unge menneskers øjne med de gymnasiale uddannel-

[Undervisningsministeren]

ser. Jeg har lidt svært ved at forstå hr. Ny-manns bemærkninger. Hvis han havde lyttet til mit første indlæg, var det det, der blev sagt i det. Det druknede lidt senere i skolevejledning og andre ting, der ligesom ikke var inde i billedet fra starten.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 136

6) Til *energiministeren* af:

Kalnæs (SF):

»Har ministeren tillid til Elsam, når Elsams direktør udtaler, at borerne i salthorste er helt unødvendige og kun er en del af et politisk spil?«

Skriftlig begrundelse

For tiden foretager Elsam på opfordring af regeringen borer i to salthorste i Jylland. Borerne koster 50 mill. kr. at gennemføre, og formålet er at undersøge, om salthorstene kan bruges til opbevaring af højradioaktivt affald.

Ifølge Struer Dagblad for 3. december 1979 siger direktør E. L. Jacobsen, Elsam: »Dybdeboringerne i salthorstene i Linde og i Gørding er helt unødvendige. Elsam har allerede i en rapport til regeringen udtrykt, at det er fuldt forsvarligt at deponere højradioaktivt atomaffald i salthorstene. Det mener vi fortsat, og resultaterne af dybdeboringerne i salthorstene ændrer ikke vor holdning. Disse borer er kun en del af et politisk spil, og vor holdning er allerede klar: Danmark skal have atomkraft, og salthorstene skal benyttes til deponeringen af affaldet.«

Konklusionen heraf må være, at enten er pengene brugt unødvendigt, eller også har regeringen bedt Elsam om at foretage en undersøgelse, om hvis resultat man på forhånd siger: det ændrer ikke vor holdning. Under disse omstændigheder kan man næppe have tillid til undersøgelsens resultat, og pengene må derfor betragtes som spildt, medmindre undersøgelsen er en del af et politisk spil.

Energiministeren (Poul Nielson):

De borer, der omtales her, i de danske salthorste, udgør fase 2 af elværkernes undersøgelsesprogram vedrørende slutdeponering

af radioaktivt affald i Danmark. Formålet med fase 2, der selv er foreslået af elværkerne i en rapport, der blev afleveret til handelsministeriet i august 1978, er at fremskaffe mere detaljeret viden om danske salthorste ved specielle undersøgelser, herunder ved borer i salthorstene.

Jeg ved ikke, om Elsams direktørs udtalelse er korrekt gengivet, således som de her er formuleret. Hvis de er korrekt gengivet, må jeg sige, at jeg overhovedet ikke forstår dem. I øvrigt er det afgørende jo ikke, om Elsams direktør tager regeringens forbehold alvorligt, men at regeringen gør det, og det gør den.

Kalnæs (SF):

Jeg vil gerne sige tak til energiministeren for svaret, og det glæder mig da, at energiministeren ikke forstår udtalelserne, hvis de er kommet, som de er angivet her. Sådan har de i hvert fald stået i Struer Dagblad, og direktøren udtaler sig ikke som enkeltperson, men i vi-form. Det må efter udtalelsen dække over Elsam. Det er også blevet fulgt op af en anden direktør fra Elsam i Socialistisk Dagblad den 6. december, så det tyder på, at det er noget af holdningen i Elsam.

Så siger energiministeren, at det måske ikke er så afgørende med Elsams holdning, for regeringens holdning er jo, at man skal skaffe sig mere viden, men her synes jeg nok, det kan være lidt ubetyggende, at regeringen har ladet Elsam lave disse undersøgelser, for begrundelsen må jo være, at regeringen ikke er tilstrækkelig sikker, og når så Elsam, der skal lave undersøgelsen, på forhånd siger, at de kender resultatet, og at det ændrer ikke deres indstilling – uanset hvad de finder ud af, ændrer det ikke deres indstilling – kan man ikke rigtig bruge de undersøgelser til noget, for jeg ved da ikke, om regeringen vil have tillid til resultaterne. Og selv om regeringen skulle have tillid til resultaterne, hvad vil befolkningen så sige til disse resultater, når den får sådanne udtalelser lagt frem? Jeg tænker på den diskussion, man kan have forud for en folkeafstemning.

Jeg synes derfor nok, at skal man lave sådan nogle undersøgelser, var det rimeligt at lade folk, der ikke var direkte involveret i det, som undersøgelserne skal bruges til, og som ikke på forhånd havde taget stilling, gø-

[Kalmæs]

re det, og jeg vil da godt spørge energiministeren, om ikke det var rimeligt at lade andre gå ind i disse undersøgelser også.

Energiministeren (Poul Nielson):

Disse borerer blev netop foretaget for at finde frem til de objektive muligheder for slutdeponeringen, og derfor vil borererne tale for sig selv. Til slut skal der foretages en helhedsvurdering. Den vil regeringen foretage, når arbejdet er færdigt om ca. et år. Jeg tror ikke, det er hverken nødvendigt eller hensigtsmæssigt at gå ind i videre dybdepsykologiske studier. Det er dybdeboringer, vi har brug for lige nu.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 150

7) Til *energiministeren* af:

Wilhelm (VS):

»Hvilke konsekvenser vil regeringen drage af det forhold, at efterforskningsaktiviteten i den danske del af Nordsøen i de seneste år er blevet systematisk reduceret i klar modstrid med, at regeringen efter aftalen med A. P. Møller af 15. juli 1976 meddelte folketinget og offentligheden, at denne aftale ville sikre en intensiveret efterforskningsaktivitet?«

Skriftlig begrundelse

Bortset fra forhandlingsretten vedrørende naturgassen, som har resulteret i den hemmeligholdte og prismæssigt helt forrykte gaskontrakt af 8. februar 1979, var bestemmelserne om arealafståelserne det eneste, staten opnåede ved den i øvrigt betingelsesløse genforæring til A. P. Møller i aftalen af 15. juli 1976.

Daværende handelsminister Erling Jensen oplyste imidlertid over for folketinget og offentligheden (jfr. pressemeddelelsen af 15. juli 1976), at der med arealafståelsesbestemmelserne var sikret en intensiveret efterforskning – i øvrigt en udlægning af aftalen, som VS bestred rigtigheden af.

Nu foreligger så oplysningerne og kritikken fra tilsynet, og det fremgår heraf, at efterforskningsaktiviteten tvært imod regeringens påstand er blevet reduceret, siden aftalen blev indgået i 1976.

Dette bør selvsagt få regeringen til at drage nogle konsekvenser.

Hvis regeringen fortsat mener, at dens udlægning af 1976-aftalen på dette punkt er korrekt, så må A. P. Møller have misligholdt denne aftale, og det bør naturligvis få nogle konsekvenser. Spørgsmålet er: hvilke?

Hvis den indskrænkede efterforskningsaktivitet ikke er en misligholdelse af 1976-aftalen, så er – idet jeg går ud fra, at den daværende handelsminister ikke bevidst har vildledt folketinget og offentligheden – regeringen simpelt hen blevet snøret i 1976. Også det bør naturligvis få nogle konsekvenser. Og spørgsmålet er: hvilke?

Wilhelm (VS):

A. P. Møllers koncession på den danske undergrund er, som det efterhånden er alle bekendt, temmelig enestående. En af de ting, der er enestående, er, at der ikke er nogen forpligtelser til at efterforske. Det er forskelligt fra norsk og engelsk og efterhånden også grønlandsk koncession, og det hævdede regeringen at den fik rettet op på i 1976. Den opgav køberetten, den opgav afbrændingsforbuddet, den opgav vetoretten mod ilandføring andre steder, den opgav kravet om statslig deltagelse, den opgav kravet om at få uddannet know-how, og til gengæld kom den ud af disse håbløse forhandlinger og sagde, at den havde opnået en intensiveret efterforskning. Det stredes vi om dengang. Vi kritiserede det og sagde, at vi ikke var enige i, at der var opnået en intensiveret efterforskning, og man har så måttet afvente, hvad der egentlig blev resultatet af dette. Så sker der det for en god måneds tid siden, at handelsministeriets eget tilsyn med DUC erklærer, at efterforskningsintensiteten har været systematisk nedadgående siden 1976.

Det er det, jeg beder regeringen om at forholde sig til. Hvilke konsekvenser vil man drage af den erfaring? Enten, hvis regeringen havde ret i 1976, må A. P. Møller have misligholdt koncessionen, eller også må regeringen altså ikke have ret i den vurdering fra 1976. Man må være blevet snydt ved de forhandlinger. Det bør man vel også drage nogle konsekvenser af, og det er dem, jeg spændt venter på. Jeg ved ikke, hvilken af energiministrene der vil svare på det, men det bliver formodentlig den nuværende.

Energiministeren (Poul Nielson):

Jeg synes, der er tale om et meget aktuelt spørgsmål. Hr. Wilhjelm henviser i sit spørgsmål til aftalen af 5. juli 1976 mellem bevillingshaverne i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962 og handelsministeren. Aftalens bestemmelser om arealafståelse blev indsat som et middel til at fremme efterforskning og indvinding og indebærer en gradvis afgivelse af koncessionsområdet fra 1981 og fremefter. Dette var nyt i forhold til de oprindelige koncessionsvilkår, som ikke indebar nogen tvungen arealafgivelse, før hele koncessionen udløb.

I de godt tre år, der er gået, siden aftalen blev afsluttet, har statens tilsyn med bevillingshaverne fulgt efterforskningsaktiviteten og har flere gange opfordret DUC til at forøge indsatsen samt kritiseret bevillingshaverne for, at aktiviteten ikke har det niveau, som pris- og forsyningsforholdene i dag for olie og gas tilsiger. Regeringen vil derfor som allerede tilkendegivet i statsministerens redegørelse her til folketinget den 6. oktober i år indlede forhandlinger med bevillingshaverne med det formål bl. a. at få efterforskningsaktiviteten forøget. Vi tilstræber større forsyningssikkerhed, større aktiviteter og som sagt også større forsyningssikkerhed på et økonomisk grundlag, der er i overensstemmelse med varetagelsen af samfundets interesser. En uændret fortsættelse af den eksisterende situation vil ikke være acceptabel for regeringen.

Wilhjelm (VS):

Jeg vil gerne takke for svaret, især det sidste, at en uændret fortsættelse af den eksisterende situation ikke vil være acceptabel for regeringen. Jeg tror, regeringen er de sidste her i landet, der overhovedet kommer til den konklusion.

Men så vil jeg godt spørge, om der bag ministerens besvarelse her ligger, at man mener, at man med den nuværende koncession har mulighed for at gøre de ting. Med den nuværende koncession, inklusive 1976-aftalen, har man da et redskab i hånden, som gør det muligt at stramme op? Det er meget godt, ministeren kan sige, at tilsynet flere gange har opfordret, og at tilsynet flere gange har kritiseret, og at nu vil man indlede forhandlinger, men hvordan ligger det med

denne koncession? Mener man, at det er os andre, der har taget fejl, f. eks. i 1976? Mener man, at koncessionen og de tilknyttede aftaler er det redskab, som indeholder de muligheder, der kan presse de ting igennem, som ministeren her antyder at regeringen nu er interesseret i at presse igennem?

Energiministeren (Poul Nielson):

Til det sidste kan jeg kun svare, at jeg ikke finder det hensigtsmæssigt at gøre spørgetiden til en studiekreds om dette punkt på nuværende tidspunkt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 138**8) Til industriministeren af:****Mølgaard (DR):**

»Vil ministeren under hensyntagen til eksporterhvervenes omkostningsbyrde og konkurrencebyrde i samarbejde med monopoltilsynet og ministeren for offentlige arbejder overveje et indgreb mod det udbytende monopolsystem på luftfartsområdet?«

Skriftlig begrundelse

SAS' regeringsopfulgte indgreb mod rabatmulighederne for erhvervslivet har utvetydigt medført en betydelig omkostningsforøgelse for konkurrenceerhvervene. I dagbladet Børsen udtaler en erhvervsleder således den 14. september d.å.:

»For en eksportvirksomhed som vores – 75 pct. af produktionen går til eksport – er det nødvendigt gennem personlig tilstedeværelse i udlandet at knytte eksportkontakterne. Når det er sket, kan man kommunikere pr. telefon eller telex.

Det er meget sjældent, at vi på rejser til England, som er et hovedmarked, kan drage nytte af minipriser, charterrejser o.lign. Det betyder, at vi skal af med ca. 3.000 kr. pr. gang. Men skal en anden, som besøger sin gamle tante i England, over en gang om året og har god tid, kan det gøres for en tredjedel eller mindre.

Hvorfor i himlens navn skal den eksport, som landet lever af, betale tre gange så meget for den samme vare?

Hvis ikke SAS og de øvrige koncessionerede luftfartsselskaber, som efter alt at dømme

[Mølgaard]

mener, at forretningsfolk sagtens kan betale overpriser, snart forstår, at vi er trætte, må regeringen gribe ind og ophæve koncessionerne, således at vi kan få rimelige priser gennem fri konkurrence.

Da alle disse koncessioner, beskyttelsesforanstaltninger, prisaftaler, karteller, og hvad ved jeg, blev ophævet i USA, førte det til en betydelig billiggørelse af flyrejser. Det synes jeg ærlig talt vi skulle prøve herhjemme. Der er jo nok af selskaber, som står på spring. Rimelige flypriser for forretningsrejsende er simpelt hen den bedste støtte, dansk eksport kan få.«

Under indtryk af, at regeringen fremhæver nødvendigheden af at styrke eksporterhvervenes konkurrenceevne, synes der her at være et oplagt initiativområde for ministeren – i samarbejde med andre involverede myndigheder.

Mølgaard (DR):

Jeg har stillet industriministeren et spørgsmål vedrørende omkostninger for erhvervslivet under indtryk af, at det er en sag, der ligger regeringen overordentlig stærkt på sinde helt aktuelt. Vi ved, at regeringen går ind for eksportfremme, og at man går ind for en omkostningsdækning. Når et enkelt koncessioneret selskab, hvad der er tale om med flypriser, kan inddrage meget, meget betydelige beløb fra erhvervslivet til skade for eksporten og til skade for konkurrenceindustrien og til skade for eksportindtægterne, så må der være tale om et område, som regeringen vel ikke kan se aldeles ubekymret på i strid med sin øvrige politik.

I mit spørgsmål til regeringen spørger jeg, om regeringen kunne tænke sig at inddrage monopoltilsynet for at få sikkerhed for, at den monopolstilling, som det koncessionerede selskab SAS besidder på området lufttrafik, om man kunne tænke sig at lade monopoltilsynet kigge nærmere på dette område, sådan at man fik en skærpet priskontrol og omkostningskontrol til gavn for erhvervslivet.

Industriministeren (Erling Jensen):

Jeg er naturligvis fuldt opmærksom på, at udgifterne til flytransport omkostningsmæssigt kan være af overordentlig stor betydning for mange eksporterende virksomheder. Jeg

ser naturligvis også som industriminister meget gerne, at disse omkostninger er så lave som muligt for dermed at styrke vor internationale konkurrenceevne. Som spørgeren er helt klar over, så henhører forretningsområdet, som spørgeren nævner, under ministeren for offentlige arbejder, og jeg er helt overbevist om, at han deler denne opfattelse.

SAS har som bekendt fortrinsret til udenrigstrafik frem til 1995. Det er en fortrinsret, som har givet mulighed for at skabe et stort selskab og derigennem et stort rutenet, og det er ikke mindst til fordel for erhvervslivet, at noget sådant eksisterer. Fortrinsretten betyder, at staten samtidig fører kontrol med SAS' prissætning. Dette sker gennem ministeriet for offentlige arbejder, og det sker i henhold til særlig lovgivning, og derfor kommer monopoltilsynet ikke ind i billedet. Mange hensyn spiller ind ved kontrollen af disse takster, ikke mindst hensynet til erhvervslivets behov for flytransport spiller ind.

Jeg mener ikke, der er behov for yderligere indgreb. Jeg mener, at ministeriet for offentlige arbejder med sin råden over de fornødne muligheder for at udøve en betryggende kontrol på området dækker dette problem.

Mølgaard (DR):

Jeg kan ikke undlade at udtale en skuffelse over, at ministeren finder det tilfredsstillende med den kontrol, der finder sted, når kendsgerningen er, at når en virksomhed sender en medarbejder af sted i en uge til London med 7 nætters ophold på hotel, så kan den gennem charterbranchen skaffe sig dette for 750 kr. En medarbejder, som samme selskab måtte sende af sted på en forretningsrejse, hvor der var tale om en 4 dages weekendtur, så man kunne udnytte en særlig rabatmulighed, kostede det 1.350 kr. at sende af sted. Men i et tilfælde, hvor 2 medarbejdere skulle til England i 2 dage, måtte man, på grund af at man var henvist til SAS alene, betale 2.650 kr. pr. person. Det er en prisforskel, der er meget, meget voldsom og meget, meget byrdefuld for en industri, der kæmper om eksportordrer.

Industriministeren (Erling Jensen):

[Industriministeren]

Jeg fik bekræftet af hr. Mølgaards sidste spørgsmål, at dette spørgsmål rettelig skulle have været stillet til ministeren for offentlige arbejder.

Hr. Mølgaard benyttede sit første indlæg til at kritisere kontrollen, sådan som den foregår i ministeriet for offentlige arbejder. Denne kritik skal hr. Mølgaard i givet fald drøfte med ministeren for offentlige arbejder – ikke med mig.

Jeg synes på den anden side, at det kan være rimeligt allerede her, hvor ministeren for offentlige arbejder ikke har ordet, at sige, at ministeren over for mig har oplyst, at uanset at man arbejder på at få økonomiklassepriserne sænket relativt, så vil disse priser på ingen måde kunne komme ned på niveauet for de særlige rabatpriser. Kapacitetsudbudet, herunder frekvenser og afgangstider, er først og fremmest fastsat af hensyn til en god betjening netop af erhvervslivet. Rabatpriserne med deres særlige restriktioner udbydes i det store og hele netop med det formål at fylde ellers tomme pladser op, og det vil sige til priser, der først og fremmest tager sigte på at dække marginalomkostningerne, hvorved man bliver i stand til at holde de almindelige priser nede.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Jeg skal gøre opmærksom på, at da det i forretningsordenen hedder, at man kan stille spørgsmål til vedkommende minister, står det altid ministeren frit for at gøre opmærksom på, at adressen er forkert; det vil hjælpe alle parter.

Spm. nr. 148

9) Til *ministeren for offentlige arbejder* af:

Niels Andersen (KF):

»Vil ministeren fremme arbejdet med en videreføring af motorvejen fra Århus til Ålborg og yderligere udbygning af landevejene til Frederikshavn og Hjørring?«

Skriftlig begrundelse

Nordjyllands geografiske placering som udkantsområde med stor arbejdsløshed, lav indkomst og efterslæb på en lang række områder må bevirke, at der må tages et særligt

hensyn til landsdelen, så den fremover vil være i stand til at konkurrere på lige fod med det øvrige land.

Ministeren for offentlige arbejder (Risgaard Knudsen):

Loven fra 1965 om projektering af en østjysk motorvej fra grænsen og helt til Ålborg er stadig gældende, selv om man, bortset fra strækninger ved Ålborg og Randers, hidtil har koncentreret sig om at bygge på vejen op til Århus.

Motorvejens videreførelse fra Århus må naturligvis ses i lyset af de begrænsede bevilninger, vi nu har, og hvad vi kan forvente at få af penge i de kommende år. Derfor er det umuligt for mig i dag at sige, hvornår vi kan begynde at drøfte den konkrete sag, der her er peget på, ud fra en økonomisk synsvinkel. I øvrigt er det i sidste instans folkettinget, der skal træffe afgørelsen.

Der er imidlertid visse særlige problemer på strækningen mellem Århus og Ålborg; jeg tænker her særligt på forholdene ved Hobro og Støvring, hvor der er et akut behov for en forbedring. Jeg kan oplyse, at der er rapporter på vej til mig om disse ting, og jeg regner med at få disse rapporter i januar, og vi må så se, hvad der er økonomisk mulighed for at klare. Større projekter må selvfølgelig deltage i den almindelige prioritering af hovedlandevejsarbejder over hele landet.

Det, som jeg her har sagt, svarer i ét og alt til, hvad jeg i sidste uge udtalte under et møde med repræsentanter for Nordjyllands amtsråd, for amtets kommuner og for forskellige lokale erhvervsorganisationer. Repræsentanterne for Nordjylland erklærede sig tilfredse med mine udtalelser. Det, der var særlig afgørende for de nordjyske repræsentanter, var, at man ikke havde sat bom for en videreførelse af motorvejen mod nord fra Århus.

Når det er sagt, vil jeg gerne føje til, at jeg selvfølgelig er helt klar over, at hovedlandevejene A 10 og A 14 nord for fjorden kan trænge til udbygning flere steder. Vi har da også sådanne arbejder med i prioriteringen, men i dag er det naturligvis ikke muligt at sige, hvornår der vil være økonomisk grundlag for igangsættelse af disse anlægsarbejder.

Niels Andersen (KF):

[Niels Andersen]

Jeg takker ministeren for det udfyldende svar. Jeg er meget beroliget efter at have hørt ministeren svare, som han gjorde.

Det, der først og fremmest gav mig anledning til spørgsmålet, var en udtalelse af vejdirektør Milner om, at efter 1988 ville udbygningen af det lille h være ensbetydende med, at der for så vidt ikke var større ting her i landet, der skulle udbygges. Vejdirektøren udtaler, at der derefter kun vil blive tale om punktvis forbedringer af det eksisterende vejnet og omfartsveje til forbedring af sikkerhed og miljø og den slags. Derfor er jeg meget glad for ministerens svar, for nu har vi altså fået at vide, at vejen skal udbygges. Det ligger jo sådan, at ministeren og jeg er valgt i samme kreds, og det er da klart, at vi gerne vil gøre det sådan, at trafikken i Nordjylland er så god som muligt. Dertil kommer, at jeg selv bor i området og på min krop har følt, hvordan vejenes tilstand er dér.

En ting, der også har bragt mig herop, er ministerens udtalelser lige efter, at han var blevet udnævnt til minister, hvor han til Aalborg Stiftstidende giver udtryk for, at han vil fremme en udvidelse netop af motorvejen. Samtidig udtalte ministeren, at han vil blive ved med at slå for togfærger mellem Frederikshavn og Göteborg, og også det vil naturligvis give en bedre kommunikation til og i Nordjylland. Det var derfor, jeg var blevet angst for, at der muligvis skulle finde en nedskæring sted af vejenes forbedring og udvidelse i Nordjylland.

Men jeg kan da så stille et tillægsspørgsmål: denne togforbindelse skulle altså ikke få nogen indflydelse på udbygningen af det vejnet, som vi nu er enige om skal prioriteres på den måde, som ministeren har fremstillet det?

Jeg vil endelig stille et tillægsspørgsmål om de tanker, der har været fremme om eventuelt at afbryde E 3, således at den ikke kommer til at gå til Nordjylland, men stikker ud over Djursland og den vej over til Stockholm og videre nordpå. Det vil jeg gerne have at ministeren tager med i sit svar.

Formanden:

Det sidste er ministeren jo ikke forpligtet til at svare på, da det ikke har været med i det oprindelige spørgsmål.

Ministeren for offentlige arbejder (Risgaard Knudsen):

Jeg tror, at samtlige tillægsspørgsmål, som hr. Niels Andersen her rejser, er tillægsspørgsmål, som også blev fremført under mødet i sidste uge med repræsentanter for Nordjyllands amtsråd og flere nordjyske erhvervsorganisationer. Ifølge de referater, som jeg har læst fra dette møde, er det mit bestemte indtryk, at den nordjyske repræsentation var godt tilfreds med de oplysninger, som jeg gav ved det pågældende møde.

Dernæst vil jeg ikke afholde mig fra at tilkendegive, at det glæder mig meget, at hr. Niels Andersen her i dag på en meget positiv måde omtaler vejsektoren. Jeg er da heller ikke i tvivl om, at hr. Niels Andersen har rygdækning herfor i sit parti. Derfor afventer jeg med stor interesse tredje behandling af finanslovsforslaget for 1980. Når vi hver især er bekendt med, hvordan vi stemmer til de forskellige ændringsforslag, der måtte være, så kan vi fortsætte den diskussion, vi har haft her i dag. Vejarbejder kan heller ikke klares uden penge.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 141

10) Til statsministeren af:

Gert Petersen (SF):

»Vil statsministeren tage Danmarks holdning til præsident Kekkonens forslag om at gøre Norden til en atomvåbenfri zone op til ny vurdering, efter at det er kommet frem, at NATO-tropper – også danske – trænes med henblik på indsats af atomvåben mod danske byer i krigstilfælde?«

Skriftlig begrundelse

Selv om Danmark hidtil har sagt nej til præsident Kekkonens forslag om at erklære Norden for atomvåbenfri zone, er der i offentligheden opstået det indtryk, at Danmark alligevel er en slags atomvåbenfri zone. Det skyldes det danske nej til stationering af atomvåben i fredstid. Men som dette nej er udformet, rummer det i virkeligheden en accept af stationering og brug af NATO-atomvåben i krigstid.

I Ekstra Bladet den 6. december 1979 afsløres, at højtstående danske officerer trænes

[Gert Petersen]

i krigsspil, hvori en sådan anvendelse indgår. Ligeledes, at planerne om stationering og brug af taktiske NATO-atomvåben i krigstilfælde indebærer udslettelse af danske byer, selv om de ikke er ramt af atomvåben fra en angribers side.

En atomkrig i Danmark vil – som det bekræftes af Ekstra Bladets oplysninger – få helt katastrofale følger for vort land. De nuværende militære NATO-planer, som man har hemmeligholdt for befolkningen, vil med sikkerhed føre til brug af atomvåben i Danmark, hvis en krig skulle bryde ud. Desuden er sådanne planer med til at øge spændingen i Europa også i fredstid.

Både af hensyn til Danmarks sikkerhed og den europæiske afspænding vil det derfor være rigtigt, om den danske regering nu ændrer signaler og indleder forhandlinger med henblik på at få de nordiske lande erklæret for en permanent atomvåbenfri zone i folkeretlig forstand.

Gert Petersen (SF):

Danmark har jo sagt nej til den finske præsidents forslag, der er fremsat flere gange, om at erklære Norden for atomvåbenfri zone. Ikke desto mindre består der mange steder herhjemme det indtryk, at Danmark er en slags atomvåbenfri zone, og det skyldes jo, at den danske regering samtidig har sagt nej til stationering af atomvåben i fredstid. Men sådan som dette nej er udformet, rummer det i virkeligheden en accept af stationering og brug af NATO-atomvåben i krigstid.

I Ekstra Bladet for den 6. december i år blev det afsløret, at højtstående danske officerer trænes i krigsspil, hvori en sådan anvendelse indgår, ligeledes, at planerne om en stationering og brug af taktiske NATO-atomvåben i krigstilfælde indebærer udslettelse af danske byer, selv om de ikke er ramt af atomvåben fra angribernes side.

En atomkrig i Danmark vil naturligvis få helt katastrofale følger for vort land. Disse NATO-planer, som man har hemmeligholdt for befolkningen, vil med sikkerhed føre til brug af atomvåben i Danmark, hvis en krig skulle bryde ud. Og efter min opfattelse er det, at man har sådanne planer, med til at øge spændingen i Europa også i fredstid.

Jeg synes, at det på grund af de oplysninger, som er kommet frem, ville være rigtigt,

om den danske regering nu ændrer signaler og faktisk tager forhandlinger op med henblik på at få de nordiske lande erklæret for det, de ikke er endnu, desværre, nemlig en permanent atomvåbenfri zone i folkeretlig forstand.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Det spørgsmål, som hr. Gert Petersen her har stillet, er jo før stillet og før besvaret. Det er nemlig besvaret af forsvarsministeren, der har udtalt, at det danske forsvar er i overensstemmelse med den af NATO-medlemslandene godkendte strategi, og det er opbygget med henblik på at kunne imødegå ethvert angreb, herunder naturligvis også angreb med atomvåben. Det er derfor helt naturligt, at der som led i forsvarrets uddannelsesvirksomhed og under NATO-øvelserne indgår en tænkt anvendelse af atomvåben.

Lad mig på ny fastslå, at der ikke er nogen grund til at ændre den gældende danske atompolitik, og den går som bekendt ud på, at der under de nuværende omstændigheder ikke tillades placering af atomvåben på dansk område. Der foreligger ikke en ny udvikling, og der er derfor ikke behov for, at vi tager hele spørgsmålet om en ændret holdning til Kekkonenplanen op til revision.

Gert Petersen (SF):

Ja, jeg kan jo ikke påstå, at statsministerens svar overraskede mig; det var, hvad jeg havde ventet. Når jeg stiller spørgsmålet, er det nok så meget for at få gjort offentligheden i Danmark opmærksom på, at sådan forholder det sig altså.

Selv om der tales så meget om, at Danmark er en slags atomvåbenfri zone, for, som statsministeren sagde, vi tillader ikke placering af atomvåben i fredstid, så er dette ikke svarende til virkeligheden. Danmark er ikke en atomvåbenfri zone. Danmark er, som statsministeren sagde, i sit forsvar indpasset i NATOs strategi, og NATOs strategi forudsætter brug af atomvåben over hele feltet. Vi må så konstatere, at den virkelige sandhed om regeringens atompolitik er, at det kun er den ene halvdel, at Danmark siger nej til stationering af atomvåben i fredstid. Den anden halvdel er, at den danske regering er helt indstillet på anvendelse af atomvåben fra dansk side, fra de andre såkaldte alliere-

[Gert Petersen]

des side, på dansk grund i tilfælde af krig, og at man altså anser det for naturligt, at man træner i det – i tænkt anvendelse, som det hedder. Det er egentlig ret stærkt, at man anser det for naturligt, at danske officerer træner i udslettelse med atomvåben bl. a. af sønderjyske byer, således som det nu er kommet frem. Det er en sær form for naturlighed, men sådan er der jo så meget.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Hr. Gert Petersen sagde, at der tales så meget om, at Danmark er et atomfrit område. Jeg vil sige, at der i realiteten er tale om, at Danmark og for resten også Norge, der jo begge er medlemmer af NATO, er atomfrie områder.

Den omstændighed, at den slags ting kan blive aktuelle under krig, er jo noget helt andet. Jeg forestiller mig ikke, at hr. Gert Petersen kan forudsige, hvorledes den danske regering skal forholde sig i en krigssituation, og at den på forhånd og i enhver situation skulle, skal vi sige frasige sig enhver mulighed for at finde frem til det stærkest mulige forsvar i den tænkte situation.

Og så synes jeg, det er lige groft nok, at fordi man i øvelser opererer med en tænkt situation, beklageligvis, i en eventuelt kommende krig, en tænkt situation, man ikke kan se bort fra, så mener hr. Gert Petersen dermed, at jeg finder det naturligt. Det synes jeg er lige stærkt nok. Det er en uhyrlighed at påstå noget sådant. I øvrigt vil atomvåben heller ikke i krigstid kunne anvendes fra dansk grund og på dansk grund uden regeringens tilladelse.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 143

11) Til *statsministeren* af:

Poulsgaard (FP):

»Agter ministeren at følge sin kollega socialministeren i dennes spareiver og fremsætte forslag om, at forhenværende ministre mister deres særpensioner, såfremt de tjener over 150.000 kr. årligt?«

Skriftlig begrundelse

Fremskridtspartiet er så afgjort uenig med socialministeren, når denne nu vil til at skelne mellem, hvem der er værdig eller ikke værdig til at modtage folkepension. Denne er ikke en social ydelse, men en ret for dem, der har været med til at bygge velfærdssamfundet op.

Men uanset om det lykkes socialministeren at komme igennem med dette asociale forslag eller ej (i parentes kan man jo bemærke, at ministeren selv trods sin alder har kunnet modtage pension i den periode, hvor hun ikke var minister), er fremskridtspartiet fortsat af den mening, at det er en aldeles uretfærdig forskelsbehandling, der har fundet sted i en lang årrække, med at give ministre, folketingsmedlemmer, borgmestre o.a. bedre pensioner end andre borgere. Derfor må der i det mindste være det minimum af retfærdighed over for befolkningen, at man ligestiller disse højt pensionerede grupper med den øvrige befolkning.

Poulsgaard (FP):

Ja, nu skal vi også til noget med sprængstof i, men godt nok ikke atomer denne gang. Det er dette berømte forslag om, at man nu skal til at fjerne den ret, vi alle sammen har, til folkepension.

Det er såmænd ikke meget af statsministerens tid, jeg skal bruge. Jeg havde stillet spørgsmålet til finansministeren, men dette hus er jo delt op i mange afdelinger. Det kunne jeg ikke, jeg skulle stille ét spørgsmål til statsministeren, og jeg skulle stille ét til indenrigsministeren, selv om det går på det samme, nemlig pension til folketingsmænd og ministre.

Jeg står her med statsministerens skriftlige svar på spørgsmål nr. 107, der er stillet af min partifælle hr. Nymann. Han har spurgt, hvor meget regeringen påtænker at spare på ministerpensionerne. Statsministeren svarer, at der ikke er forberedt lovændring på dette område. Men så tilføjer statsministeren, at en eventuel ændring af reglerne om folkepension naturligvis også vil gælde forhenværende ministre. Så er problemet jo faktisk løst. Men jeg kan bare ikke se, hvordan man kan komme uden om at foreslå lovændringer. Hvis det er sådan, at vi kun må tjene op til 150.000 kr., ellers får vi ingen folkepension, så kan jeg se, at med de pensioner, der udbe-

[Poulsgaard]

tales i dag til ministre, hvor man er oppe på over 144.000 kr., må der nødvendigvis foretages en lovændring, for jeg går ud fra, at de har en lille smule ved siden af.

For at der ingen misforståelse skal være, vil jeg understrege, at en ting, som fremskridtspartiet har kæmpet for fra første færd, er en retfærdig pensionsordning, sådan at ministre og folketingsmænd ikke skulle forgyldes mere end de øvrige befolkningsgrupper. Men vi er så sandelig også uenige med socialministeren i, at man nu skal til at fratage folk deres folkepension.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Hr. Poulsgaard sagde, at man nu skulle til at tage den ret fra folk, som består i, at man har ret til folkepension. Det er da vist en stærk og meget forenklet fremstilling af tingene.

Grundlæggende skal folk naturligvis fortsat have ret til folkepension. Kun hvis man kommer op i en vis indtægtsklasse – det er det, der ligger bag socialministerens tanker i den retning – kan der blive tale om modregning og, hvis man ligger særlig højt, helt bortfald. Der er altså ikke tale om et bortfald af folkepensionen, det kunne man næsten få indtryk af, når hr. Poulsgaard siger, som hr. Poulsgaard siger her i dag, men såmænd også som man ser det skrevet enkelte steder i aviserne.

Da de nugældende regler om pension til afgående ministre blev vedtaget, gav det ikke anledning til politisk uenighed. Det må kunne tages som et udtryk for, at der er en bred forståelse for de særlige vilkår, der er forbundet med hvervet som minister, og der er ikke i øjeblikket overvejelser om lovændringer på dette område.

Må jeg i øvrigt gentage, som hr. Poulsgaard gjorde det for et øjeblik siden, et tidligere svar fra mig: eventuel ændring af folkepensionslovgivningen på dette område vil naturligvis også gælde forhenværende ministre. Hvis en sådan lovgivning gennemføres, vil det altså betyde, at de forgyldte ministre bliver en smule mindre forgyldte.

Poulsgaard (FP):

Nu har jeg igen den situation, hvor jeg ikke ved, om jeg skal sige tak eller ej. Jeg ville gerne sige tak, hvis det virkelig var så-

dan, at disse ministre ville blive lidt mindre forgyldte. Men hvis det mindre forgyldte også skal gå ud over ganske jævne borgere, så de nu skal til at miste en del af pensionen – og jeg vil påstå, selv om statsministeren siger noget andet, at det simpelt hen er en ret, danske borgere har, at få folkepension – så vil jeg få svært ved at sige tak.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg vil gerne bede – det plejer jeg ikke – hr. Poulsgaard om at gå op på talerstolen igen og sige tak, for det skal nemlig ikke være retfærdig mennesker og jævne indkomster.

Formanden:

Jeg beklager at måtte sige til statsministeren, at det ville være i strid med forretningsordenen, hvis hr. Poulsgaard gjorde det. Derfor vil jeg bede hr. Poulsgaard lade være.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 153

12) Til indenrigsministeren af:

Poulsgaard (FP):

»Agter ministeren at følge sin kollega socialministeren i dennes spareiver og fremsætte forslag om, at folketingsmedlemmer mister deres særpensioner, såfremt de tjener over 150.000 kr. årligt?«

Skriftlig begrundelse

Fremskridtspartiet er så afgjort uenig med socialministeren, når denne nu vil til at skelne mellem, hvem der er værdig eller ikke værdig til at modtage folkepension. Denne er ikke en social ydelse, men en ret for dem, der har været med til at bygge velfærdssamfundet op.

Men uanset om det lykkes socialministeren at komme igennem med dette asociale forslag eller ej (i parentes kan man jo bemærke, at ministeren selv trods sin alder har kunnet modtage pension i den periode, hvor hun ikke var minister), er fremskridtspartiet fortsat af den mening, at det er en aldeles uretfærdig forskelsbehandling, der har fundet sted i en lang årrække, med at give ministre, folketingsmedlemmer, borgmestre o. a. bedre pensioner end andre borgere. Derfor må der i det mindste være det minimum af retfæ-

[Poulsgaard]

dighed over for befolkningen, at man ligestiller disse højtpensionerede grupper med den øvrige befolkning.

Poulsgaard (FP):

For min skyld kan vi godt gøre dette spørgsmål meget, meget kort, for jeg går ud fra, at indenrigsministeren vil sige det samme, som statsministeren sagde. Det er kun forretningsordenen, der har tvunget mig til at stille spørgsmålet til to ministre. Men begrundelsen er den samme som for spørgsmålet til statsministeren.

Formanden:

Jeg gør for en ordens skyld opmærksom på, at vi aldrig tvinger medlemmerne til at stille spørgsmål, så var der ikke 16 i dag.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Blot for at der ikke skal opstå nogen som helst form for misforståelse, vil jeg gerne erklære mig ganske enig i den besvarelse, statsministeren gav.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 142

13) Til *forsvarsministeren* af:

Gert Petersen (SF):

»Vil ministeren gribe ind over for NATOs militære operationsplaner, som i tilfælde af krig forudsætter anvendelse af dansk-tysk atomvåben mod danske byer, og forhindre, at dansk militært personel trænes i sådanne planer?«

Skriftlig begrundelse

I Ekstra Bladet for den 6. december 1979 oplyses, at NATO har udarbejdet operationsplaner for det tilfælde, at en krigsmodstander går i land i Slesvig, og at disse planer forudser indsættelse af taktiske atomvåben som en del af dansk-tyske NATO-troppers udrustning med henblik på udslettelse af byer som Rødekro, Toftlund, Gram, Ribe, Rødding og Christiansfeld.

Det oplyses, at højere danske officerer orienteres om og trænes i disse planer, bl. a. som led i krigsspil på forsvarsakademiet i København.

Planerne indebærer, at selv om de pågældende byer i første omgang skulle undgå atomdøden i tilfælde af krig, så vil de såkaldte forsvarsstyrker sørge for deres udslettelse bagefter. Videre, at området kan blive ubeboeligt i de næste 100 år.

De atomvåben, som forudses indsat, er på 1-5 kilotons. Ifølge Ekstra Bladets oplysninger kalkuleres der med en øjeblikkelig dødsprocent på op til 20 for civilbefolkningen i atomvåbenens målområder. Der findes ingen evakueringsplaner, og civilbefolkningen er på intet tidspunkt blevet orienteret om denne meget farlige NATO-atomstrategi, som tværtimod er holdt strengt hemmelig.

Gert Petersen (SF):

Spørgsmålet har en vis sammenhæng med det, jeg tidligere stillede til statsministeren, og egentlig burde de to spørgsmål nok være kommet i den omvendte rækkefølge.

Sagen er den, at den 6. december i år oplyste Ekstra Bladet, at NATO har udarbejdet operationsplaner for det tilfælde, at en krigsmodstander går i land i Slesvig – man ved jo aldrig, hvad sådan nogle kan finde på – og at disse planer forudser indsættelse af taktiske atomvåben som en del af dansk-tyske NATO-troppers udrustning med henblik på udslettelse, altså bombardement med atomvåben, af byer som Rødekro, Toftlund, Gram, Ribe, Rødding og Christiansfeld. Det oplystes også i bladet, at højerestående danske officerer orienteres om og trænes i disse planer, bl. a. som led i krigsspil på forsvarsakademiet i København.

Planerne indebærer, at selv om de pågældende byer i første omgang skulle undgå atomdøden i tilfælde af krig, altså hvis modparten ikke har atombombarderet dem, så vil de såkaldte forsvarsstyrker som et led i forsvaret sørge for byernes ødelæggelse og udslettelse med atomvåben bagefter. Det anføres, at området kan blive ubeboeligt i de næste 100 år som følge heraf.

De atomvåben, som forudses indsat, er på 1-5 kilotons. Ifølge Ekstra Bladets oplysninger kalkuleres der med en øjeblikkelig dødsprocent på op til 20 for civilbefolkningen i målområderne for disse atomvåben. Der findes ingen evakueringsplaner, og civilbefolkningen er på intet tidspunkt blevet orien-

[Gert Petersen]

enteret om denne meget farlige NATO-strategi, som tværtimod er holdt strengt hemmelig.

Da jeg forstår, at Danmark ikke internationalt, folkeretligt, vil gøre noget for at bryde med denne politik, så vil jeg dog i det mindste spørge forsvarsministeren, om han ikke kan standse sådanne øvelser med tænkt anvendelse af atomvåben, udført af danske officerer, men henblik på udslettelse af danske byer, gennemført af danske soldater.

Formanden:

Boligministeren har ordet for forsvarsministeren.

Forsvarsministeren (Erling Olsen, fg.):

Da artiklerne i Ekstra Bladet fremkom og hr. Gert Petersen havde stillet sit spørgsmål, så undersøgte vi i forsvarsministeriet, om der fandtes sådanne planer fra NATOs side, som indebar, at danske byer skulle udslettes af dansk militær. Denne undersøgelse viste, at vi stod over for et tilfælde, hvor vi måtte sige, at selv Ekstra Bladet kunne komme for skade at skrive noget, som ikke var rigtigt.

Det, som er alvoren i spørgsmålet og i sagen, og som også fremgik af hr. Gert Petersens spørgsmål til statsministeren, er jo: trænes danske tropper i atomkrigsførelse? Derom må man sige, at vores forsvar er indrettet på, at man i første omgang skal imødegå et angreb ved hjælp af konventionelle styrker, men man kan komme i en anden og tredje fase med indsættelse af taktiske og strategiske atomvåben. Derfor har man tidligere her fra denne talerstol fra forsvarsministeriets side klart erkendt, at man også træner danske soldater i en sådan mulighed.

Der ligger altså ingen planer om, at dansk militær skulle trænes i udslettelse af danske byer med atomvåben. Jeg vil gerne understrege, som statsministeren sagde det, at anvendelse af atomvåben på dansk jord forudsætter den danske regerings tilladelse, og at det fortsat er den danske regerings opfattelse, at under de nuværende omstændigheder skal der ikke atomvåben på dansk jord.

Gert Petersen (SF):

Jeg kan da godt bekræfte, som ministeren sagde – det har vi fået oplyst tidligere – at danske soldater bliver trænet i simuleret brug af atomvåben.

Det forekom mig en lille smule forbavsende, at ministeren nu siger, at dansk forsvar er indrettet på i første omgang konventionelt forsvar og senere måske atomvåben, al den stund der faktisk findes artilleri stationeret i Danmark, som i de internationale oversigter regnes med som atomartilleri, f. eks. 155 mm haubitsere, som afprøves ovre ved Oksbøl. Atomammunitionen findes ikke i Danmark, den findes lige syd for grænsen, det vil ikke tage nogen som helst tid at bringe den herop. Det er altså ganske åbenbart, som det også fremgik af statsministerens svar, at der herhjemme som led i NATO-strategien planlægges et forsvar, eller hvad man nu vil kalde det, baseret på atomvåben.

Når Ekstra Bladet fremkommer med de oplysninger, det er fremkommet med, og når vi nu ved det, som jeg lige har nævnt, og det er noget, der er almindeligt kendt og også tidligere bekræftet af ministre her, så er det ganske forbavsende, at man ikke dementerer det, at man ikke beroliger folk, men altså venter til et tidspunkt, hvor spørgsmålet dukker op her i salen.

Jeg må sige, at jeg har meget bitter erfaring med spørgsmål stillet til skiftende justitsministre, hvor det viste sig et halvt eller et helt år efter, at de pågældende justitsministre havde været ude for, at de tjenester, hvem spørgsmålene vedrørte, havde tilintetgjort bevismaterialet. Jeg vil ikke udelukke, at tilsvarende situationer kan foreligge her.

Jeg går ud fra, at når Ekstra Bladet nu har rettet, hvad der åbenbart efter ministerens opfattelse er en så alvorlig og forkert anklage mod det danske militær, at det altså skulle trænes i med simulerede atomvåben at ødelægge danske byer, så vil regeringen, forsvarsministeriet, tage sagen op med Ekstra Bladet og eventuelt anlægge sag mod det i anledning af en sådan bagvaskelse. Ellers står tilbage de erfaringer, jeg talte om, som vi har haft med skiftende justitsministre, som rent ud sagt blev ført bag lyset af tjenestegrene og var ude for, at bevismateriale blev ødelagt af disse tjenestegrene, inden ministrene skulle her i salen og besvare spørgsmålet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 137

14) Til *socialministeren* af:

Kjelgaard (KF):

»Vil ministeren tage initiativ til at ændre retningslinierne ved udbetaling af ungdomsydelser?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge loven kan der af det offentlige udbetales en ungdomsydelse for 16–17-årige børn i de tilfælde, hvor husstandsindkomsten ikke overstiger 70.000 kr. pr. år. Den indtægt, som lægges til grund ved udbetalingen af ungdomsydelsen, er den skattepligtige indkomst, som den forventes at blive i det efterfølgende år.

Ved den endelige opgørelse af den skattepligtige indkomst har det imidlertid som eksempel i en kommune vist sig, at der er udbetalt 218 pct. for meget i ungdomsydelse. Et meget stort antal af familierne tjente simpelt hen væsentligt mere end forventet. I modsætning til andre ydelser, f. eks. boligsikring, er det for meget betalte beløb imidlertid ikke kommet tilbage til kommunen. Kun hvis det dokumenteres, at de pågældende har modtaget ydelser mod bedre vidende, kan pengene kræves tilbage.

På denne måde kan der altså blive udbetalt store beløb til familier, som overhovedet ikke er berettigede til at modtage dem. Det er ingen rimelig fremgangsmåde, og derfor bør ministeren straks tage initiativ til, at retningslinjerne ændres.

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

Jeg kan indledningsvis erklære mig enig med spørgeren i, at der nok vil kunne findes et bedre grundlag at tildele ungdomsydelsen på. Ungdomsydelsen er derfor også med i de overvejelser, som socialministeriet for tiden gør sig med hensyn til at finde et indkomstgrundlag, der bedre end den skattepligtige indkomst giver udtryk for behovet for sociale ydelser.

Jeg kan hertil føje, at den forskudsregistrerede indkomst alene forudsættes benyttet som et udgangspunkt, og at det følger direkte af loven, at der i de tilfælde, hvor den faktiske indkomst, der er til rådighed for familien, væsentligt overstiger den skattepligtige indkomst, skal tages hensyn hertil ved tildelingen.

Det er endvidere fastsat, at modtageren skal have meddelelse om, hvilke indtægts-

grænser der kan medføre ændring af ungdomsydelsens størrelse. Det er i socialministeriets cirkulære præciseret, at det vil være praktisk, at dette angives med absolutte beløb, således at modtageren ikke kan være i tvivl om, hvornår der skal rettes henvendelse om ændring af ydelsen. Følges en sådan anvisning ikke, vil beløbet være modtaget mod bedre vidende og kan som sådant kræves tilbagebetalt.

Som sagt mener jeg, at vi bør finde et bedre grundlag at tildele sociale ydelser på, også vedrørende ungdomsydelsen.

Kjelgaard (KF):

Jeg har som anført i begrundelsen for spørgsmålet et materiale, der viser, at i en kommune i Jylland er der udbetalt 218 pct. for meget i ungdomsydelse. Opgørelsen er udarbejdet ved en sammenligning mellem den forventede indkomst og det endelige resultat ifølge selvangivelsen for 1978, og den omfatter 110 personer. Af disse personer har 50 ikke været berettigede til noget som helst, men har alligevel fået, og de resterende 60 har fået mere eller mindre for meget.

Jeg mener, det er uheldigt, at der skønnes så meget forkert, og derfor beder jeg ministeren ud over det, ministeren allerede har sagt, give løfte om snarest muligt at fremkomme med ændrede retningslinjer til den lov, sagen drejer sig om.

Ifølge børnetilskudslovens § 34 skal de, der mod bedre vidende har modtaget beløb for meget, betale tilbage. Derfor er jeg lidt ked af, at Sociale Meddelelser, nr. 76-7011-17, angiver, at det kun er i særlige tilfælde:

»Da ungdomsydelsen fastsættes efter et skøn, skal der efter sikringsstyrelsens opfattelse ikke foretages en almindelig efterregulering af ungdomsydelsen, når slutligning foreligger. Kun i de tilfælde, hvor socialudvalget bliver opmærksomt på, at nogen mod bedre vidende uberettiget har modtaget ungdomsydelse, foretages en efterregulering med tilbagebetaling til følge efter § 34 i børnetilskudsloven.«

Jeg finder det urimeligt, at man her udvander lovens bestemmelser noget ved at indskrænke det til: »Kun i de tilfælde, hvor socialudvalget bliver opmærksomt på...«.

Sammen med alt det andet finder jeg det egentlig urimeligt, at for det første udbetaler

[Kjelgaard]

det offentlige pengene, for det andet skal det offentlige bevise, at modtageren har handlet i ond tro, og derfor vil jeg gerne bede ministeren om snarest at fremkomme med ændrede retningslinjer.

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

Man kunne fristes til at tro, at hr. Kjelgaard havde forberedt sit indlæg, før han havde hørt mit svar. Faktisk gav jeg i mit svar udtryk for, at jeg mener, at der bør foretages ændringer i ungdomsydelsen, først og fremmest som følge af et ændret indkomstbegreb, og jeg tror også, jeg gav tilsagn om, at vi dermed må kigge på ordningen.

Ud over dette vil jeg godt sige, at hr. Kjelgaard ikke har været så venlig at tilstille mig det materiale, han her henviser til. Det vil sige, at mine muligheder for at gå ind i en diskussion om, hvorvidt materialet er korrekt, hvorvidt man har fulgt cirkulærets bestemmelser, ikke er til stede, så derfor bliver jeg nødt til at henholde mig til det svar, jeg gav i første omgang.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 151

15) Til *socialministeren* af:

Anne Grete Holmsgård (VS):

»Hvornår vil ministeren tage skridt til at få standset de skolepasningsordninger, der er etableret rundt om i kommunerne i strid med bistandsloven?«

Skriftlig begrundelse

Til trods for at der ikke i bistandsloven er noget lovgrundlag for oprettelsen af såkaldte skolepasningsordninger, er der i mange kommuner oprettet sådanne. Nogle af disse har eksisteret de sidste 5-6 år. Antallet af børn under disse ordninger er stigende, og da børnehaverklasser nu er obligatoriske, er der god grund til at formode, at der vil komme endnu flere børn ind under skolepasningsordningerne.

Skolepasningsordningerne er underbemandede i forhold til de pasningsordninger, der er oprettet ifølge bistandsloven. Pladsforholdene er også langt ringere, og som følge heraf er der ofte megen støj. Det er desuden et åbent spørgsmål, hvem der egentlig har an-

svaret for børnene, da der ikke er nogen fremmødekontrol.

Den 7. juli 1977 lavede socialstyrelsen et cirkulæreudkast, der opregnede de forhold, der burde bringes i orden i forbindelse med disse ordninger. Men der er endnu ikke udstukket retningslinier for kommunerne efter dette cirkulære.

Den 30. maj 1979 spurgte Tove Jørgensen daværende socialminister Erling Jensen, om han ville gribe ind over for skolepasningsordningerne. Erling Jensen svarede, at der allerede var taget kontakt med undervisningsministeriet og indenrigsministeriet med henblik på at få de eksisterende ordningers tilhørsforhold afklaret, samt at kommunerne ville blive underrettet om resultaterne af disse drøftelser. Men der er endnu ikke sket noget.

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

Ordningen med pasning af børn på skolerne findes i en række kommuner landet over. En del af disse ordninger er etableret og drives efter bistandslovens regler om institutioner under kommunerne, mens andre er blevet oprettet i forventning om, at sådanne ordninger kan etableres og drives efter folkeskolelovens regler.

Som bekendt blev det i sidste folketings-samling overvejet at indføre en udtrykkelig hjemmel i folkeskoleloven til oprettelse af skolepasningsordninger på skoler, men denne del af et forslag om ændring af folkeskoleloven udgik ved behandlingen her i tinget.

Spørgsmålet om disse pasningsordningers tilhørsforhold er imidlertid taget op til fornyede overvejelser mellem undervisningsministeren og mig, og inden disse overvejelser har fundet deres afslutning, finder jeg ikke at det vil være rimeligt at rette henvendelse til de kommuner, der har skolepasningsordninger, der ikke er oprettet og drives efter reglerne i bistandsloven.

Jeg kan imidlertid sige, at vi har et helt klart ønske om, at der hurtigst muligt sker den fornødne afklaring.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Jeg vil gerne sige tak til socialministeren for svaret, men jeg mener dog, at det er lidt beklageligt, at der endnu ikke er kommet et endeligt svar. Som jeg siger i min begrundel-

[Anne Grete Holmsgård]

se, så svarede allerede daværende socialminister Erling Jensen i maj måned 1979, at der var indledt forhandlinger med undervisningsministeriet og indenrigsministeriet med henblik på at komme til en afklaring af de eksisterende ordninger, og det er temmelig lang tid siden.

Jeg vil gerne have, at ministeren kommer med en lidt nærmere præcisering af, hvornår »hurtigst muligt« er i denne forbindelse. Der eksisterer en lang række skolepasningsordninger med elendige forhold, og de har nu eksisteret i mange år, i hvert tilfælde en stor del af dem.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 152

16) Til *socialministeren* af:

Tyroll (VS):

»Vil ministeren tage initiativ til at sikre, at arbejdsministerens forsøg på at skabe et pres på kommunernes administration af bistandsloven gennem at fratage arbejdsløse med børnepasningsproblemer understøttelse ikke kan føre til økonomisk tab for de arbejdssøgende?«

Skriftlig begrundelse

Så sent som i spørgetiden den 14. november 1979 fastholdt arbejdsministeren intentionerne om at presse kommunerne til at klare arbejdsløses børnepasningsproblemer gennem børnepasningscirkulæret. Arbejdsministeren sagde bl. a., at arbejdsløshedskasserne vurderer det sådan, at de nye regler betyder, at presset i de enkelte kommuner er blevet betydelig større. Han henviser til den regel, som arbejdsministeriet har fået sat ind, om, at der skal gives en vis henstand i form af nogle dages varsel før overtagelse af et ledigt job.

Arbejdsministeren hævdede, at dette bevirkede, at det ikke blev det enkelte medlem af A-kassen, der kom til at betale. Tværtimod skulle det enkelte medlem holdes skadesløst.

Nu meldes der om planer i Københavns kommune om at fratage gifte kvinder bistandshjælp i tilfælde af børnepasningsproblemer.

Tyroll (VS):

Det er jo en argumentation, som arbejdsministeren har lagt frem gang på gang i forbindelse med det børnepasningscirkulære, der er indført som en konsekvens af rådighedsbegrebet i arbejdsløshedslovgivningen, nogle ting, som vi mener skal fjernes. Men det er ikke desto mindre det, arbejdsministeren vil bruge, når det drejer sig om at administrere på dette område.

Den rigtigste løsning ville være, at socialministeren sikrede det nødvendige antal daginstitutioner i kommunerne, og at rådighedsbegrebet i arbejdsløshedslovgivningen og den administrative udlægning i børnepasningscirkulæret blev afskaffet.

Når vi ser på, hvad der er konsekvenserne af disse ordninger, så forekommer det mig forrykt, at forældre og pædagoger skal slås mod overbelægning af daginstitutioner, der er til skade for børn og pædagoger, mod udelukkelse af de arbejdsløses børn fra daginstitutionerne, mod planen om at presse kvinderne ud af arbejdsmarkedet ved hjælp af alternativt at udbetale mødeløn for pasning af egne børn i hjemmet, mod fjernelse af gifte kvinders mulighed for at modtage bistandshjælp ved børnepasningsproblemer og mod fratagelse af arbejdsløshedsdagpenge som følge af børnepasningscirkulæret. Det er jo de konsekvenser, vi har set der har været som følge af det pres, som arbejdsministeren hævder skulle opstå på kommunerne for at ændre administrationen på dette område. Det vil sige, at det er et forsøg på at presse disse problemer over til at blive et økonomisk tab eller andre former for tab for den enkelte ved at blive presset ud af arbejdsmarkedet osv.

Hvis der blev foretaget de ændringer, som jeg nævnte, så ville det betyde, at det ikke var nødvendigt for Forældrenes Landsorganisation eller enkelte forældre at føre retssager mod kommuner, der ikke overholder bistandsloven. Det ville heller ikke være nødvendigt for f. eks. kampagnegrupper fra arbejdsløshedsmarchen at føre kamp mod børnepasningscirkulæret og dets konsekvenser, sådan som de ellers gør det i disse dage. Derfor er jeg meget indstillet på at høre, hvad socialministeren vil foretage sig i disse sager.

Socialministeren (Ritt. Bjerregaard):

[Socialministeren]

Jeg vil gerne først gøre opmærksom på, at der ved bedømmelse af, om der kan ydes kontanthjælp til personer, der ikke kan få deres børn passet, må sondres mellem, om der er tale om enlige forsørgere eller andre. Det er nemlig udtrykkelig i bistandslovens § 38, nr. 4, fastslået, at en enlig forsøger, der ikke kan gå i arbejde på grund af børnepasningsproblemer, må anses for at opfylde betingelsen om at udnytte sine arbejdsmuligheder og således ikke er afskåret fra hjælp efter lovens § 37.

Derimod vil der i almindelighed ikke blive ydet hjælp til en familie, hvor den ene part ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet på grund af manglende pasningsmulighed. Dette forhindrer dog ikke, at der i ganske særlige situationer, hvor den manglende pasningsmulighed bevirker, at familien er afskåret fra at skaffe det fornødne til sit underhold, kan gives hjælp i kortere tid. I øvrigt har arbejdsdirektoratet udtrykkelig bestemt, at der ved arbejdsanvisning skal tages særligt hensyn til ledige, der har svært ved at få deres børn passet.

Og så skal jeg endelig tilføje, at der er i begrundelsen henvist til Københavns kommune. Herom kan jeg nøjes med at sige, at der i det svar, jeg her har givet, ikke er grundlag for kritik af Københavns kommunes administration af bistandsloven på dette område.

Tyroll (VS):

Jeg må med beklagelse konstatere, at jeg ikke kunne få noget positivt svar på, om ministeren vil tage initiativ til at sikre, at der ikke kan påføres de arbejdssøgende et økonomisk tab som følge af børnepasningscirkulæret osv.

Med hensyn til Københavns kommune er det sådan, at man har planer om at ændre den praksis, som man ellers har udfoldet, hvor der tidligere har været mulighed for, at arbejdssøgende kunne få bistandshjælp i tilfælde af, at de blev frataget arbejdsløshedsunderstøttelse som følge af børnepasningscirkulæret.

Jeg må konstatere, at socialministeren intet agter at gøre over for disse ting. Jeg fik heller ikke noget svar på, hvad socialministeren vil gøre over for den udvikling, vi har set i forbindelse med det pres, som arbejdsmini-

steren hævder der skulle være på kommunerne, altså spørgsmålet om overbelægning af daginstitutionerne, om udelukkelse af de arbejdsløse børn – som har været taget op her i salen – om planerne om at presse kvinderne ud af arbejdsmarkedet ved hjælp af alternativt at udbetale mødreløn for pasning af egne børn i hjemmet, altså fjernelse af disse ydelser fra bistandsloven, som man tidligere har kunnet få.

Der er heller ikke rigtig nogen oplysninger om, hvordan man faktisk skulle kunne udøve dette pres fra forældrenes side. Man har set, at det ikke er nok, at man tegner sig på nogle ventelister, nej, man skal ligefrem ud og føre retssag, og man skal føre kampagner og meget andet for at få løst disse problemer. Man er åbenbart overhovedet ikke fra regeringens side lydhør over for de problemer, der er for forældrene på disse områder.

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

Hr. Tyroll kom vidt omkring i sin argumentation. Jeg har svaret på det spørgsmål, der var stillet, og jeg skal ikke her gå ind i en bred debat om det rejste problem.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Formanden:

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlig besvarelse af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget:

Kjærulff-Schmidt: spm. nr. 88

Chr. Christensen: spm. nr. 90

Glensgård: spm. nr. 94

Mølgaard: spm. nr. 98

Glistrup: spm. nr. 99 og 100

Inge Krogh: spm. nr. 102

Arne Melchior: spm. nr. 108

Bolvig: spm. nr. 113–115

Bernhard Baunsgaard: spm. nr. 122

Spm. nr. 88

Til *miljøministeren* (23/11 79) af:

Kjærulff-Schmidt (FP):

[Kjærulff-Schmidt]

»Vil ministeren søge gennemført et forbud mod anvendelse af farlige drivmidler i spraydåser m.v.?«

Begrundelse

I henhold til en rapport offentliggjort den 8. november 1979 af det amerikanske National Academy of Sciences (NAS), vil fortsat verdensomfattende brug af en række kemiske midler – fluorkarbonater – betyde en langt større trussel mod atmosfærens ozonlag end tidligere antaget. I USA har brugen af sådanne midler som drivmiddel i spraydåser igen nogen tid været forbudt, og jeg beder ministeren oplyse, om lignende forholdsregler søges gennemført her i landet.

Besvarelse (4/12 79):

Miljøministeren (Ivar Nørgaard):

Allerede inden fremkomsten af de seneste undersøgelsesresultater var jeg af den opfattelse, at anvendelsen af klorfluorkarboner til spraydåser på længere sigt burde begrænses til det strengt nødvendige. Dette fremgår bl.a. af bemærkningerne til den lov om kemiske stoffer og produkter, der blev vedtaget i sidste samling, og af mit svar af 31. januar 1979 på et spørgsmål fra hr. Svend Haugegaard. Jeg gjorde samtidig opmærksom på, at det må sikres, at et sådant forbud ikke fører til anvendelsen af andre skadelige stoffer til formålet. Denne sikring kan efter min mening bedst ske ved at indføre en positivliste for driv- og opløsningsmidler til spraydåser. Dette kan ske i forbindelse med den nye lov om kemiske stoffer og produkter, der træder i kraft 1. oktober 1980. Miljøstyrelsen har allerede indledt forhandlinger med den danske industri om dette spørgsmål.

De nye amerikanske undersøgelser, der på væsentlige punkter underbygger de tidligere resultater, kan kun bestyrke denne holdning.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at miljøstyrelsen overvejer, om det kan blive nødvendigt senere at foretage indgreb mod andre anvendelser af ozonskadelige fluorkarboner, f.eks. til fremstilling af skumplast og som kølevæske i køle/varmeanlæg.

Som jeg ligeledes tidligere har gjort opmærksom på over for folketinget, er der tale om et globalt miljøproblem. Derfor vil den danske regering fortsat ved internationale

forhandlinger støtte bestræbelserne for at sikre ozonlaget for vore efterkommere.

Spm. nr. 90

Til *undervisningsministeren* (26/11 79) af:

Chr. Christensen (KrF):

»Hvad agter ministeren at gøre for at sikre, at folkeskolens ældste elever får den lovbestemte undervisning i kristendomskundskab?«

Begrundelse

Som det er undervisningsministeren bekendt, skal et barn ifølge folkeskolelovens § 5, stk. 2, efter anmodning fritages for at deltage i undervisningen i kristendomskundskab, når forældremyndighedens indehaver skriftligt over for skolens leder erklærer selv at ville sørge for barnets religionsundervisning. Der er dog ikke hjemmel i loven til at kontrollere, om forældrene efterlever denne erklæring.

I et cirkulære indskærpes skolerne, at forældrene skal have nøje orientering om formålet med og indholdet i faget, inden erklæringen om fritagelse underskrives. Men dette forhindrer åbenbart ikke, at store grupper af forældre ifølge dagspressen i den senere tid har søgt deres børn fritaget. På enkelte skoler er der nærmest gået mode i at bede sig fritaget fra kristendomskundskab i 8. og 9. klasse med det resultat, at kristendomskundskabslæreren i nogle klasser sidder tilbage med 4-5 elever ud af 16-20. Jyllands-Posten meddeler således den 25. november d.å., at på én skole har omkring halvdelen af en årgang meldt fra og på en anden har en tredjedel af såvel 8. som 9. årgang sagt faget farvel.

Årsagen til de mange fritagelser er vanskelig at klarlægge, men elevernes holdning til faget – ønsker om en fritime samt pres fra klassens toneangivende elever – er sikkert afgørende faktorer. Resultatet bliver, at mange elever ikke møder den kristne kultur, som i mere end tusinde år har været – og stadig er – vort samfunds grundpille. Dette understreges klart af konsulent i kristendomskundskab ved Århus skolevæsen Ejvind Nielsen, der til ovennævnte blad siger, at »det er ganske væsentlige ting, børnene går glip af, når de dropper kristendomskundskabet. Man kan overhovedet ikke indføre eleverne i nor-

[Chr. Christensen]

disk og vesterlandsk kultur uden at komme ind på kristendommen, og uden undervisning i kristendommen med dens svar på mange væsentlige livsspørgsmål kan man i hvert fald ikke tale om den alsidighed, som fremhæves i skolens formålsparagraf.

En del af børnene får ikke kendskab til vor kulturs grundvold, og faget kristendoms-kundskab er alvorligt truet i folkeskolen.

På den baggrund er det vigtigt at få klarlagt, om undervisningsministeren vil undersøge fritagelsens omfang og tage initiativ til enten at sikre, at kristendomsundervisningen ved fritagelse bliver givet af forældrene – eller at fritagelsesbestemmelsen i loven ændres til kun at omfatte børn, der tilhører andre trossamfund.

Besvarelse (3/12 79):

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

I begrundelsen for spørgsmålet henvises til, at store grupper af forældre ifølge dagspressen har søgt deres børn fritaget for undervisning i kristendomskundskab, navnlig i 8. og 9. klasse. Der henvises således til en artikel i Jyllands-Posten fra den 25. november 1979, hvoraf blandt andet fremgår, at på en skole har omkring halvdelen af eleverne af en årgang meldt fra og på en anden har en tredjedel af såvel 8. som 9. årgang sagt faget farvel.

På denne baggrund spørges der, om jeg vil undersøge fritagelsernes omfang og tage initiativ til enten at sikre, at kristendomsundervisningen ved fritagelse bliver givet af forældrene – eller at fritagelsesbestemmelsen ændres til kun at omfatte børn, der tilhører andre trossamfund.

Som det er spørgeren bekendt, fremgår det af folkeskolelovens § 5, stk. 2, at et barn efter anmodning skal fritages for at deltage i undervisningen i kristendomskundskab, når forældremyndighedens indehaver skriftligt over for skolens leder erklærer selv at ville sørge for barnets religionsundervisning. Er barnet fyldt 15 år, kan fritagelse kun ske med dets samtykke.

Der er, som spørgeren selv nævner, ingen hjemmel til at kontrollere, om forældrene efterlever erklæringen.

Som det ligeledes er spørgeren bekendt, har undervisningsministeriet i en cirkulæreskrivelse af 9. marts 1977 om fritagelse for

undervisning i kristendomskundskab blandt andet indskærpet, at skolemyndighederne i forbindelse med administrationen af folkeskolelovens § 5, stk. 2, nøje orienterer forældrene om fagets formål og indhold og om virkningen af, at forældremyndighedens indehaver benytter sig af adgangen efter § 5, stk. 2, til at forlange et barn fritaget for den omhandlede undervisning, samt om den skriftlige erklæring, som i givet fald skal afgives.

Jeg er enig med spørgeren i, at kristendommen er et vigtigt fundament i vor kultur, og at kendskab til kristendommen er en vigtig forudsætning for forståelse af vor kultur – faget kristendomskundskab er da også obligatorisk på alle klassetrin i folkeskolen undtagen på 7. eller 8. klassetrin.

Jeg har imidlertid ingen aktuelle planer om at ændre folkeskolelovens bestemmelser om undervisning i kristendomskundskab og altså heller ingen planer om at ændre folkeskolelovens § 5, stk. 2, i overensstemmelse med de stillede forslag, men vil overveje ved passende lejlighed at henlede skolemyndighedernes opmærksomhed på cirkulæreskrivelsen af 9. marts 1977.

Spm. nr. 94

Til ministeren for skatter og afgifter (27/11 79) af:

Glensgård (FP):

»Hvor mange skatteydere har i hvert af årene 1972–77 fået forelagt en skattebøde, og hvor mange af disse skatteydere er indgået på at betale bødeforelægget?«

Besvarelse (10/12 79):

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Sager om strafansvar for urigtig selvangivelse rejses i første omgang af amtsskatteinspektorerne, der efter de af statsskattedirektoratet fastsatte regler indhenter et tilbud om betaling af bøde, der derefter indsendes til eventuel godkendelse i ligningsrådet.

Statsskattedirektoratet har oplyst, at man ikke er i besiddelse af en opgørelse vedrørende indkomstårene 1972–1977 over, i hvilke tilfælde statsskattedirektoratet har frafaldet krav om betaling af bøde for urigtig selvangivelse i sager, der af amtsskatteinspektora-

[Ministeren for skatter og afgifter]

terne var indsendt til godkendelse i ligningsrådet med indstilling om bødeforelæg.

Statsskattedirektoratet er ej heller i besiddelse af opgørelse over, i hvilke tilfælde man har frafaldet krav om bøde i sager, hvor skatteydere ikke over for amtsskatteinspektorerne har ønsket at vedtage bøde.

Det kan oplyses, at der for året 1977 er fremsendt 2.440 sager til ligningsrådets eventuelle godkendelse af bødevedtagelse. Heraf blev bødekrav frafaldet i 499 tilfælde, væsentligt under hensyn til, at der i 1977 blev indført lempeligere regler for mindre overtrædelser af skattekontrolløven.

Endelig kan det oplyses, at der for årene 1972-1976 er indgået forlig om betaling af bøde i følgende antal tilfælde:

1972:	1.397
1973:	1.741
1974:	2.020
1975:	2.184
1976:	4.951

Endelig bemærkes, at der ikke foreligger oplysning om, i hvor mange tilfælde skatteydere har afvist at vedtage bøde for urigtig selvangivelse over for skattemyndighederne, men har ønsket spørgsmålet om et eventuelt strafansvar afgjort ved domstolene.

Spm. nr. 98

Til økonomiministeren (27/11 79) af:

Mølgaard (DR):

»Vil ministeren overveje en ændring af dispensationen fra låneloftet, når virksomheder får eksportordrer, således at der også kan dispenseres fra dette loft ved långivning til eksportforretningen fra banker og sparekasser og ikke kun ved låneformidling via eksportkreditrådet, hvis sagsbehandling er både omstændelig og tidkrævende?«

Begrundelse

I betragtning af, at låneloftet kan brydes for finansiering af eksportkreditter, når disse tilvejebringes gennem eksportkreditrådet, forekommer intet kreditpolitisk hensyn at tale for, at en tilsvarende adgang ikke også kan skaffes, når banker og sparekasser stiller kreditten.

På grund af den langsommelige og papirkrævende arbejdsgang ved kreditformidling

via eksportkreditrådet fremfor gennem virksomhedernes sædvanlige pengeinstitut virker den gældende restriktion generende – ja, i visse tilfælde ødelæggende – for eksportmuligheden.

Under indtryk af regeringens stærkt udtalte interesse for at fremme eksportens muligheder turde et regeringsinitiativ på dette område være på sin plads.

Besvarelse (4/12 79):

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard):

Indledningsvis bemærkes, at det er mit indtryk, at der kun yderst sjældent har været vanskeligheder med at få virksomhedernes eksportordrer finansieret inden for pengeinstitutternes udlånsloft. I de tilfælde, hvor der har været problemer, synes forklaringen ikke at have ligget i manglende plads under udlånsloftet, men derimod i pengeinstitutternes vurdering af de lånsøgende virksomheders kreditværdighed. Eksportkreditrådets garanti- og kautionsordninger i forbindelse med eksport har derfor i mange tilfælde været et nødvendigt sikkerhedsgrundlag for pengeinstitutternes kreditgivning.

Udlånsloftet har således ikke været en hæmmende faktor ved finansieringen af eksportordrer, og det kan nævnes, at der i forbindelse med loftsforhøjelser er blevet præciseret, at sådanne finansieringsbehov har fortrinsret.

Den i spørgsmålet omtalte dispensation fra pengeinstitutternes udlånsloft for eksportlån formidlet af eksportkreditrådet må bero på en misforståelse, idet pengeinstitutternes långivning til finansiering af danske virksomheders eksportordrer altid har været omfattet af udlånsloftet; altså også i de tilfælde, hvor lånene er sikret igennem eksportkreditrådet.

Der synes således ikke at være noget behov for at overveje den i spørgsmålet foreslåede ændring af udformningen af loftet over pengeinstitutternes udlånstilsagn.

Jeg kan tilføje, at eksportkreditrådet ikke yder kreditter, men udelukkende de ovenfor nævnte garantier og kautioner.

Spm. nr. 99

Til ministeren for skatter og afgifter (27/11 79) af:

Glistrup (FP):

[Glistrup]

»Må gældende skattelov forstås således, at ligningsmyndigheden ved en skatteansættelse skal tage sit udgangspunkt i en statsministererklæring som den af 21. december 1978, eller skal ligningsmyndigheden i henhold til gældende lov betragte beløb af en art som de 20.000 kr., der omtales i statsminister Anker Jørgensens erklæring af 21. december 1978, som den skattepligtige indkomst uvedkommende?«

Begrundelse

Ved mit spørgsmål nr. 47 af 16. november 1979 søgte jeg at få afklaret, hvordan statskattelovens § 4 skal forstås i relation til private udgifter under en rejse, som i øvrigt har tjenestemæssig karakter. Jeg ønskede herved særligt at få afklaret ligningsprocessuelle problemer vedrørende den situation, hvor der foreligger en erklæring fra skatteyderens foresatte om, at de pågældende udgifter havde privat karakter.

For at præcisere spørgsmålet tilbørligt tog jeg mit udgangspunkt i en erklæring, som landets statsminister publicerede enormt kraftigt den 21. december 1978.

Imidlertid var mit spørgsmåls udformning nok ikke tilstrækkelig præcis. I hvert tilfælde fremgår det af svaret af 22. november 1979 fra ministeren for skatter og afgifter, at han totalt har misforstået spørgsmålet, idet han blot svarer, at dette skulle dreje sig om en enkelt skatteydere skatteansættelse.

Det var imidlertid ikke tilfældet, idet det, jeg ønskede oplyst, var en generel udtalelse om skattelovgivningens forståelse – herunder også den nye skattestyrelseslov – når der i sager foreligger omstændigheder som de i statsministerens redegørelse af 21. december 1978 omtalte. For at undgå at kunne komme til at gribe ind i den skatteydere forhold, som netop den sag vedrørte, har jeg tålmodigt ventet med at stille spørgsmålet, indtil den pågældende skatteyder selv over for offentligheden (Billed-Bladet for den 8. november 1979, side 34) har afgivet utvetydig erklæring om, at hendes skatteligning for det pågældende indkomstår er en fuldstændig afsluttet affære.

Det turde derfor ligge aldeles klart, at spørgsmålet ikke drejer sig om den enkelte skatteydere skatteansættelse, men om materielt skatteretlige spørgsmål og ligningsmæssige

forhold, som har betydning for de titusinder af skatteydere, som hvert år er på udlandsrejser, der såvel har islæt af ikke-skattepligtig natur som momenter, der er af den karakter, der omtales i statsminister Anker Jørgensens erklæring af 21. december 1978.

Besvarelse (10/12 79):

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Som allerede omtalt i mit svar af 22. november 1979 på spørgsmål nr. 47 kan jeg af hensyn til min tavshedspligt ikke komme ind på den enkelte skatteydere ansættelse.

I begrundelsen til det nu foreliggende spørgsmål kommer spørgeren imidlertid ind på generelle skatteretlige betragtninger om godtgørelse for udgifter i forbindelse med et arbejdes udførelse.

Det er formentlig allerede spørgeren bekendt, at i tilfælde, hvor den ansatte modtager godtgørelse fra arbejdsgiveren for udgifter i forbindelse med arbejdes udførelse, skal sådan godtgørelse normalt medregnes til den ansattes skattepligtige indkomst, og den pågældende kan samtidig fradrage de faktisk afholdte udgifter.

Er der derimod tale om, at den ansatte afholder udgifter på arbejdsgiverens vegne og derefter får de afholdte udgifter refunderet efter regning, skal sådan refusion ikke medregnes ved den ansattes indkomstopgørelse. Ligningsmyndighederne har ingen mulighed for at anse en del af afholdte dokumenterede udgifter til ophold og fortæring under arbejdes udførelse for private, idet disse i skattemæssig henseende betragtes som afholdt af den ansatte i forbindelse med arbejdes udførelse uanset deres størrelse.

Spm. nr. 100

Til indenrigsministeren (27/11 79) af:

Glistrup (FP):

»Hvor mange kommunalt ansatte forventes i 1980?«

Begrundelse

Berlingskes forside månedsdagen før juleaften oplyser, at amterne i 1980 vil have ca. 5.000 flere fuldtidsbeskæftigede end i 1979, at det tilsvarende tal for København/Fredriksberg bliver 1.500, at de øvrige primær-

[Glistrup]

kommuner tegner sig for en modsvarende personalestigning på 16.500, og at det samlede kommunale medarbejdertal bliver 418.916 i 1980.

I svaret bedes ministeren kommentere disse forventninger samt oplyse i enkeltheder, hvordan han som grundlag for svaret har omregnet deltidsstillinger til fuldtidsjob.

Besvarelse (5/12 79):

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

På grundlag af indberetninger fra kommuner og amtskommuner har Danmarks Statistik udarbejdet nedenstående oversigt over det forventede kommunale personaleforbrug for 1979 og 1980 ifølge de personaleoversigter, som kommunalbestyrelser og amtsråd godkender ved budgettets vedtagelse:

Primær- og amtskommunernes budgetterede gennemsnitlige personaleforbrug 1979 og 1980 omregnet til fuldtidsbeskæftigede.

	1979	1980
Tilsammen	389.453	418.916
0. Byudvikling, bolig og miljø	10.348	10.835
1. Forsyningsvirksomheder, kollektiv trafik, havne m.v.	13.805	14.237
2. Vejvæsen	11.009	11.312
3. Undervisning og kultur	85.980	92.394
4. Sygehusvæsen	82.616	85.657
5. Social- og sundhedsvæsen	140.624	156.782
Praktisk bistand i hjemmet og omsorgsarbejde	21.724	24.627
Dagpleje (formidlet)	16.103	18.542
Daginstitutioner for børn	33.741	37.685
Institutioner for ældre og handicappede (plejehjem m.v.)	44.988	54.807
Øvrige social- og sundhedsvæsen	24.068	21.121
6. Administration og planlægning	45.071	47.699

Anm.: Ved sammenligning mellem 1979-tallene og 1980-tallene henledes opmærksomheden på bemærkningerne i teksten.

Danmarks Statistik ledsager oversigten med følgende kommentar:

»Kommunernes budgetterede personaleforbrug 1979-1980.

På grundlag af indberetninger fra primær- og amtskommunerne er udarbejdet omstændede oversigt over det budgetterede kommunale personaleforbrug 1979 og 1980, idet 1979-tallene er indberettet i oktober 1978 og 1980-tallene i oktober 1979.

I henhold til reglerne for udarbejdelse af det budgetterede kommunale personaleforbrug skal personaleforbruget opgøres i antal fuldtidsbeskæftigede, således at det forventede personaletimeforbrug omregnes til antal fuldtidsbeskæftigede efter gældende overenskomst. Desuden skal under social- og sundhedsvæsenet medtages personalet på de private og selvejende institutioner, med hvilke kommunen har indgået overenskomst.

Ved sammenligning mellem 1979-tallene og 1980-tallene henledes opmærksomheden

på, at der i 1979-tallene indgår godt 7.000 fuldtidsbeskæftigede »unge arbejdsløse« og »langtidsledige« (heraf knap 100 i amtskommunerne, godt 2.000 i Københavns og Frederiksberg kommuner samt knap 5.000 i øvrige primærkommuner), mens disse 2 grupper ikke indgår i 1980-tallene. 1980-tallene indeholder til gengæld ca. 14.000 fuldtidsbeskæftigede (heraf ca. 13.000 i amtskommunerne og ca. 1.000 i Københavns og Frederiksberg kommuner), der pr. 1. januar 1980 overgår fra staten til kommunerne på grund af særforborgens udlægning.

Når 1979-tallene fratrækkes »unge arbejdsløse« og »langtidsledige« og 1980-tallene fratrækkes det fra staten overførte særforborgspersonale, fremkommer følgende absolute og procentvise *stigninger* i antal fuldtidsbeskæftigede: amtskommunerne ca. 5.000 eller ca. 5,5 pct., Københavns og Frederiksberg kommuner ca. 1.500 eller ca. 2,7 pct., øvrige primærkommuner ca. 16.500 eller ca.

[Indenrigsministeren]

7,0 pct. samt hele landet ca. 23.000 eller ca. 6,0 pct.

Med bibeholdelse af ovennævnte korrektioner for beskæftigelsesfremmende foranstaltninger og særforsorgens udlægning fremkommer de største procentvise stigninger fra 1979 til 1980 for den samlede kommunale sektor på områderne dagpleje (2.400 eller 15 pct.), praktisk bistand i hjemmet og omsorgsarbejde (2.900 eller 13 pct.) samt daginstitutioner for børn (3.900 eller 12 pct.).«

Herudover kan det oplyses, at også den forrige regering var bekymret for den kraftige udgiftsekspansion på det kommunale område. Derfor opfordrede regeringen med de kommunale organisationers forståelse i sommer kommuner og amtskommuner til at begrænse den reale stigning i væksten til 3 pct. for 1980 og 2 pct. for de følgende år samt til at undlade at finansiere udgiftsvæksten af de likvide beholdninger.

En foreløbig sammenligning mellem de kommunale og amtskommunale budgetter for 1979 og 1980 tyder på, at den reale vækst er holdt inden for 3 pct.-rammen. Dette er først og fremmest en følge af en betydelig nedskæring i anlægsudgifterne, hvilket med den korte tid til budgetternes færdiggørelse ikke var overraskende. Det er regeringens håb og forventning, at de netop modtagne sparekataloger fra Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen sammen med de nødvendige ændringer i love og cirkulærer kan medvirke til, at sparemålet for 1981 på 2 pct. realvækst kan holdes og realiseres ved en betydelig nedgang i driftsudgifternes stigning og dermed i stigningen i det kommunale personaleforbrug. De ganske vist noget usikre budgetoverslag for 1981 tyder på, at der også i kommunalbestyrelser og amtsråd ventes en opbremsning i personalestigningen.

Spm. nr. 102

Til *minister Lise Østergaard* (28/11 79) af:

Inge Krogh (KrF):

»Hvad vil ministeren foretage for at få frigivet den fængslede etiopiske generalsekretær for den evangelisk-lutherske kirke, Mekane Jesus-kirken, Gudina Tumsa, og hvad vil ministeren i øvrigt foretage for at hindre forfølgelser af kristne i dette land?«

Begrundelse

Generalsekretæren for den etiopiske evangelisk-lutherske kirke blev fængslet den 19. juli 1979. Den 28. juli blev generalsekretæren bortført fra fængslet. På gentagne forespørgsler nægtede politiet at kende til sagen, men har nu sagt, at generalsekretæren er fængslet. Den 24. januar 1979 lovede minister Lise Østergaard, at regeringen gennem den etiopiske ambassade ville gøre den etiopiske regering opmærksom på bekymringer her i tinget i anledning af forfølgelser af kristne i Etiopien.

Forfølgelserne fortsætter. Det fremgår bl. a. af en artikel den 9. november 1979 i det svenske dagblad Dagen, hvor det omtales, at 20 unge kristne gennem tre dage blev tortureret i fuld offentlighed, fordi de ikke ville sige: »Ned med Jesus«.

Besvarelse (7/12 79):

Minister Lise Østergaard:

Som anført i begrundelsen for spørgsmålet afgav jeg den 24. januar 1979 i folketingets spørgetid tilsagn om, at regeringen gennem Etiopiens ambassade for Danmark ville gøre den etiopiske regering opmærksom på de alvorlige bekymringer, der i det danske folketing var kommet til udtryk i anledning af forfølgelserne af de kristne i Etiopien. Regeringen ville i denne forbindelse opfordre de etiopiske myndigheder til at drage omsorg for, at menneskerettighederne, herunder retten til fri religionsudøvelse, blev overholdt.

Den pågældende henvendelse fandt sted den 26. januar 1979 over for den etiopiske ambassadør for Danmark, som er bosiddende i Stockholm. Ambassadøren lovede at ville underrette sin regering om henvendelsen, men afviste i øvrigt på det bestemteste, at der fandt en forfølgelse sted af kristne i Etiopien, ligesom han fandt, at den danske henvendelse var en uacceptabel indblanding i en anden stats indre anliggender.

Regeringen vil indlertid fortsat, bl. a. i forbindelse med Danmarks medlemskab af FN's menneskerettighedskommission fra 1. januar 1980, søge at styrke de internationale bestræbelser for frigivelse af alle personer, der – i Etiopien eller i andre lande – måtte være fængslet eller tilbageholdt på grund af deres overbevisning eller tro.

Spm. nr. 108

Til *socialministeren* (29/11 79) af:

Arne Melchior (CD):

»Finder ministeren det rimeligt, at Århus kommunes rådmand for sociale anliggender (magistratens 3. afdeling) har lovet nogle boligaktivister, at beboere i Brabrand Boligforening, der modtager kontanthjælp i henhold til bistandsloven, ikke får penge i klemme ved at deltage i en huslejeboycot, idet kommunen blot vil deponere det bojkottede beløb i forvaltningen, indtil den pågældende selv ønsker det viderebetalt, hvorved kommunen de facto kommer til at medvirke til, at et socialt boligselskab indtil da unddrages penge, det har krav på?«

Begrundelse

I de forløbne år har man kunnet være vidne til en del tilfælde, hvor en gruppe mennesker ikke har betalt deres huslejer, idet der blev foranstaltet en såkaldt boycot – som regel med et politisk formål. Af og til har dette medført store økonomiske vanskeligheder for de ramte selskaber. Under alle omstændigheder er der her tale om ting, der kun tjener det ene formål: at undergrave de bestående ordninger på en kontraktstridig og ikke legal måde. Gang på gang har vi oplevet, at en valen holdning har ansporet de aktive til at køre videre i samme rille. Der gives dog tilfælde, hvor der er muligheder for at påvirke udviklingen i retning af respekt om gældende ordninger og regler. Et sådant tilfælde er det i spørgsmålet omtalte, hvor en gruppe aktivister undersøger konsekvenserne af en påtænkt boycot med det formål at offentliggøre disse for de andre beboere for at »få dem med«. I tilfælde af sådanne henvendelser til kommunen vil enhver selv vag antydning af, at det forhold, man påtænker at inklude sig på, er legalt, medvirke til at give forehavendet et skær af legalitet, der da også fører til, at aktionsgruppen i en tryksag har konkluderet, at det faktisk for alle er risikofrit at lade hånt om givne retningslinjer.

Besvarelse (7/12 79):

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

Socialministeriet har ikke tidligere modtaget henvendelser om den fremgangsmåde, som socialforvaltningen i Århus kommune benytter, når klienter, der modtager kontanthjælp efter bistandsloven, deltager i huslejeboycot.

Socialforvaltningen har imidlertid nu over for socialministeriet oplyst, at forvaltningen – ud fra et ønske om at holde sig neutral i konflikter mellem ejere og lejere – har besluttet helt eller delvis at tilbageholde kontanthjælpen til husleje for de klienter, der deltager i huslejeboycot.

Det tilbageholdte beløb deponeres i forvaltningen og vil kunne frigives, så snart klienten ønsker at indbetale huslejen til boligselskabet.

Det skal hertil bemærkes, at formålet med at yde kontanthjælp efter bistandsloven til dækning af huslejudgifter er, at det derved undgås, at klienten mister sin bolig.

Såfremt dette formål skal tilgodeses, kan det i det enkelte tilfælde være hensigtsmæssigt, at forvaltningen – f. eks. ved at stille krav om dokumentation – undersøger, om hjælpen til husleje faktisk også anvendes til dette formål.

Hvis forvaltningen således bliver bekendt med, at klienten deltager i en huslejeboycot og derfor ikke indbetaler husleje til udlejeren, vil det efter socialministeriets opfattelse være rimeligt, at forvaltningen på anden måde søger at sikre, at den kontanthjælp, der ydes til huslejen, vil blive anvendt efter sit formål.

Der er tidligere fra socialministerens side – f. eks. i et svar af 27. februar 1979 på spørgsmål nr. 601 fra Ebba Strange (SF) – givet udtryk for, at forvaltningen i sådanne tilfælde efter en konkret vurdering helt eller delvis vil kunne indbetale huslejeløbet direkte til udlejeren, jfr. princippet om naturalhjælp i bistandslovens § 49.

Der vil imidlertid heller intet være til hinder for, at forvaltningen med det formål at holde sig neutral i konflikten tilbageholder beløbet til husleje, når blot det sker på en sådan måde, at beløbet til enhver tid vil kunne udbetales, således at klienten ikke mister sin bolig.

Det skal i øvrigt bemærkes, at den fremgangsmåde, der benyttes i Århus kommune, er i overensstemmelse med princippet i bistandslovens § 40, stk. 1, hvorefter der vil

[Socialministeren]

kunne ydes hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter – herunder f. eks. gæld i form af huslejerestance – såfremt pågældendes egen afholdelse af disse udgifter i afgørende grad ville vanskeliggøre pågældendes og familiens muligheder for fremtidig at klare sig selv.

Spm. nr. 113

Til miljøministeren (29/11 79) af:

Bolvig (RV):

»Ager ministeren at tage initiativ til at forhindre yderligere dræningsarbejder i Tøndermarsken, indtil en fredningspåstand er rejst for området?«

Begrundelse

Det er af afgørende betydning, at det følsomme område ikke ændres, før en endelig aftale om naturbeskyttelsen er indgået.

Besvarelse (6/12 79):

Miljøministeren (Ivar Nørgaard):

Fredningsstyrelsen har over for mig oplyst:

»I Nordeuropa er Tøndermarsken det største kulturskabte marskområde, der stadig henligger i en forholdsvis oprindelig tilstand. Det omfatter landets største sammenhængende eng- og græsningsarealer og er et af Europas naturvidenskabeligt mest betydningsfulde vådområder, der både i og uden for yngletiden rummer en lang række fuglearter med bestande af international betydning. Som en del af Vadehavets natur har området været genstand for international opmærksomhed, og den danske regering har modtaget rekommandationer om at søge området bevaret i dets nuværende tilstand.

Til brug for regeringens overvejelser om anlæg af det fremskudte dige ud for Tøndermarsken udarbejdede fredningsstyrelsen et notat af 15. januar 1976, der af miljøministeren blev oversendt til ministeren for offentlige arbejder.

I notatet fremførte fredningsstyrelsen bl. a., at tilstanden i den del af Magisterkogen og Rudbøl Sø, der i dag henligger som sikkerhedsreservoir, ikke må ændres væsentligt, at der bliver foretaget undersøgelser af virkningerne af vandstandsændringer i Rudbøl Sø og Magisterkogen, til hvis beskyttelse der

eventuelt må træffes særlige foranstaltninger, og at en eventuel bebyggelse af kogene må forudsætte en planlægning under hensyntagen til landskabelige og kulturhistoriske forhold.

Fredningsstyrelsen har i marts 1978 udsendt et oplæg til naturbevarelse i Tøndermarsken: »En redegørelse for de bevaringsværdige naturforhold i Tøndermarsken og forslag til beskyttelse heraf.« Området som helhed omfatter ca. 12.000 ha. Fredningsstyrelsens oplæg beskæftiger sig kun med ca. 6.800 ha af dette område, og heraf udgør Magisterkogen, Rudbøl Sø, Vidåen, Rudbøl Kog, Gl. Frederiks Kog og Ny Frederiks Kog kun ca. 2.800 ha, hvor de fredningsmæssige, herunder videnskabelige, interesser især er koncentreret. Udgangspunktet for redegørelsen er den nationale og internationale forpligtelse, som Danmark har til at beskytte Tøndermarskens store værdier. Hovedindholdet af oplægget er, at der gennemføres en fredning af området, der sikrer, at de nuværende naturforhold i området bevares så uændrede som muligt. En fredning skal blandt andet sikre de ydre koge (Rudbøl Kog, Gl. Frederiks Kog og Ny Frederiks Kog) samt Magisterkog og Rudbøl Sø mod yderligere bebyggelse, opdyrkning og afvanding samt pålægge de indre koge, (Højer Kog og Møgeltønder Kog) en mere lempelig landskabsbeskyttelse.

Med skrivelse af 27. marts 1978 blev oplægget af fredningsstyrelsen udsendt til de berørte centrale, regionale og lokale myndigheder samt til forskellige interesseorganisationer.

Efter aftale med fredningsstyrelsen er der under Sønderjyllands amtsråd, Højer og Tønder kommuner nedsat et fællesudvalg, hvori også deltager Digelaget for marsken ved Tønder. En teknikergruppe under fællesudvalget er i juni 1979 fremkommet med en rapport, der af tidsmæssige grunde kun har behandlet de ydre koge. Hovedvægten i rapporten er lagt på en redegørelse for områdets plante- og dyreliv og de jordbrugsmæssige og dyrkningsmæssige forhold, herunder en beskrivelse af afvandrings- og bevandingssystemer, de eksisterende dræningers omfang samt ønsker og muligheder for yderligere dræninger i området. Ifølge rapporten er pr. 1. august 1978 drænet ca. 19 pct. af de ca.

[Miljøministeren]

1.861 ha landbrugsarealer i Ny Frederiks Kog, Gl. Frederiks Kog og Rudbøl Kog.

Fredningsstyrelsen har endvidere siden 1978 foretaget forskellige undersøgelser over især de biologiske forhold i Tøndermarsken, der registrerer plante- og dyrelivet og belyser sammenhængen mellem plante- og dyrelivet og vandstandsforhold, landbrugsdriftsformer m. v.

På baggrund af de modtagne udtalelser og de gennemførte undersøgelser vil fredningsstyrelsen i samarbejde med de berørte myndigheder, herunder især den regionale fredningsmyndighed (amtsrådet), udarbejde et forslag til fredning af Tøndermarsken.

Fredningsstyrelsen er opmærksom på, at der siden udsendelsen af styrelsens oplæg i marts 1978 er sket dræning og opdyrkning af visse arealer i området.

Fredningsstyrelsen finder efter samråd med den regionale fredningsmyndighed ikke, at det på nuværende tidspunkt er nødvendigt at nedlægge et midlertidigt forbud i henhold til naturfredningslovens § 11 mod, at der foretages ændringer i området, der kan lægge hindringer i vejen for en senere fredning i Tøndermarsken. Styrelsen vil imidlertid i samarbejde med amtsrådet som led i det videre arbejde med fredningssagen være meget opmærksom på hele udviklingen i området, herunder vil som en naturlig bestanddel også indgå udviklingen omkring de nye dræningsarbejder og opdyrknings samt vandstanden i Vidåen, nu hvor arbejdet omkring det fremskudte dige er påbegyndt. Såfremt det viser sig, at der sker en øgning af dræningen og opdyrknings i området eller vandstanden i Vidåen sænkes væsentligt i forhold til hidtil, vil fredningsstyrelsen imidlertid nedlægge et midlertidigt forbud, således at fredningsintentionen ikke hindres.«

På baggrund af det, fredningsstyrelsen har oplyst, er styrelsen anmodet om at fremskynde arbejdet med sagen.

Spm. nr. 114

Til *minister Lise Østergaard* (29/11 79) af:

Bolvig (RV):

»Hvor mange flygtninge agter regeringen at modtage i 1980?«

Begrundelse

Under indtryk af tragedierne i Sydøstasien hævdede Danmark i foråret ekstraordinært den aftalte flygtningekvota.

Antallet af flygtninge i verden vokser stadig.

Besvarelse (7/12 79):

Minister Lise Østergaard:

På forslag til finanslov for finansåret 1980 er optaget bevillinger til modtagelse af ca. 500 flygtninge i 1980. Der er herudover på finansloven fremsat forslag om særskilt bemyndigelse til at modtage 100 indokinesiske bådflygtninge, der i tilfælde af havsnød måtte blive optaget af skibe under dansk flag, og som det ikke vil være muligt for FN's flygtningehøjkommissær at sikre genbosættelse i tredjeland.

Spm. nr. 115

Til *minister Lise Østergaard* (29/11 79) af:

Bolvig (RV):

»Agter regeringen at indføre en kvota – og i givet fald: af hvilken størrelse? – for personer, der legalt ønsker at forlade Vietnam?«

Begrundelse

Det blev betragtet som et stort fremskridt, at Vietnam under flygtningekonferencen i Genève i juli måned lovede at ville tillade en såkaldt legal udrejse. Danmark har indtil nu kun givet indrejsevisum til 2 ansøgere.

Besvarelse (7/12 79):

Minister Lise Østergaard:

Som oplyst i mit svar på spørgsmål nr. 114 af 29. november 1979 fra folketingsmedlem J. Bolvig er der på forslag til finansloven for 1980 ansøgt om bevilling, henholdsvis bemyndigelse, til modtagelse af i alt 600 flygtninge i Danmark i 1980.

Modtagelse af personer, der legalt forlader Vietnam ud fra ønsket om at bosætte sig i et andet land, vil i Danmark finde sted inden for rammerne af de bevilgede flygtningekvoter, som udnyttes i snævert samarbejde med FN's flygtningehøjkommissær.

Spm. nr. 122

Til *ministeren for skatter og afgifter* (3/12 79) af:

Bernhard Baunsgaard (RV):

»Kan ministeren afgive et skøn over, hvor mange alderspensionister der har så store samlede indkomster, at disse beskattes på sidste trin i statsskatteskalaen i 1979 og 1980?«

Begrundelse

Socialminister Ritt Bjerregaard udtalte den 20. november i år til dagbladet Aktuelt: »I en tid med skrappe økonomiske besparelser må det være rigtigt, at vi får en mere retfærdig fordeling af midlerne til folkepensionen. Det er ikke rimeligt, at en 67-årig kontorchef med 200.000 kr. i årsløn får den samme folkepension som den 67-årige arbejdsmand, der kun har sin folkepension at eksistere for.« Senere i artiklen skrives: »Der tales om frigørelse af et beløb på op til 300 mill. kr., men det kan Ritt Bjerregaard hverken af- eller bekræfte.«

I Statistisk Tabelværk 1979 IV, Indkomster og formuer i 1977, udgivet af Danmarks Statistik, oplyses om forholdene i 1977, at der var ca. 1500 personer, der havde en bruttoindkomst på 150.000 kr. eller mere, og som fik en social ydelse på 15.000-19.999 kr. I oktober 1977 var folkepensionens grundbeløb 18.276 kr., og selv om man inddrager al folkepension til disse – også for dem, der er over 70 år – ville det i alt kun beløbe sig til godt 37 mill. kr.

Hvis de 300 mill. kr. skulle nås, ser det ud til, at man måtte have inddraget al folkepension for alle, der i 1977 havde anden indkomst ved arbejde og/eller renteindkomst på godt 60.000 kr. brutto.

Det er ikke klart af udtalelsen til Aktuelt, om ministeren forestiller sig ved ordet »frigivelse« alene en frigivelse på socialministeri-

ets budget eller en nettobesparelse for staten.

Hvis der er tænkt på nettobesparelser, altså taget hensyn til, at der skal betales skat, ville der ved at inddrage al folkepension til alle med en samlet bruttoindkomst på 150.000 kr. eller mere kun være sparet 12-14 mill. kr. Hvis der skulle opnås en nettobesparelse på 300 mill. kr., skulle folkepensionen inddrages for alle, der havde en samlet bruttoindkomst på mellem 35.000 og 40.000 kr. i 1977, herunder folkepensionen. Hvis man skulle lave overgangsordninger, måtte aftrapningen begynde meget tidligt og ramme overordentlig mange.

De sidste offentliggjorte oplysninger er som nævnt vedrørende forholdene i 1977, men der kan naturligvis være sket en gigantisk eksplosion på området.

Besvarelse (7/12 79):**Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):**

Sidste trin på statsskatteskalaen starter i 1979 ved en skattepligtig indkomst på 139.400 kr. og i 1980 – med gældende pristalsregulering – ved 147.400 kr.

De senest foreliggende oplysninger over skatteydernes fordeling efter skattepligtig indkomst er en foreløbig statistik fra sluttingen for indkomståret 1978. I dette år var grænsen for sidste trin på statsskatteskalaen 127.800 kr., og der var ca. 13.000 pensionister, hvis skattepligtige indkomst oversteg denne grænse. Langt den overvejende del må antages at være alderspensionister, dvs. fyldt 67 år.

Antallet i 1979 og 1980 på sidste skalatrin har antagelig ikke ændret sig væsentligt fra 1978-antallet.

I nedenstående oversigt er vist, hvorledes de ca. 13.000 pensionister fordeler sig efter størrelsen af den skattepligtige indkomst:

[Ministeren for skatter og afgifter].

Anslået antal pensionister, hvis skattepligtige indkomst i 1978 overstiger grænsen for sidste skalatrin på statsskatteskalaen.

Skattepligtig indkomst	Enlige pensionister	Pensionist gift med ikke-pensionist	Samgifte pensionister	I alt
kr.	ca.	ca.	ca.	ca.
127.800-200.000.....	3.380	2.675	2.850	8.905
200.000-300.000.....	1.100	465	695	2.260
300.000-500.000.....	520	405	175	1.100
500.000-.....	60	230	230	520
I alt.....	5.060	3.775	3.950	12.785

Bortfaldet spørgsmål:

Spm. nr. 145

Formanden:

Det er meddelt mig, at spørgsmål nr. 145, der var stillet af Steffensen (KrF) til udenrigsministeren, er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålet, der dermed er bortfaldet, var sålydende:

Til udenrigsministeren (7/12 79) af:

Steffensen (KrF):

»Har regeringen planer om på EF-plan og i FN at protestere imod og rejse spørgsmålet om forfølgelser af kristne i Etiopien?«

Begrundelse

Gennem dagspressen og dansk Etioper Missions generalsekretær, Evald Kjær Knudsen, er der mange beviser på tortur af kristne, fordi de ikke vil råbe slagord, der er i strid med deres kristne tro.

I byen Sidamo fandt torturen af en flok unge sted på stadion, efter at de havde været fængslet i 8 måneder.

Torturen fortsatte i fuld offentlighed dagen efter den første offentlige torturering. Den tredje dag blev de unge pisket frem gennem byens gader, mens folk stod skræmte og stumme som vidner til dette og ikke turde sige noget.

Kristendomsfølgelserne har taget en ganske alvorlig nydrejning i Etiopien, og regimet lægger ikke længere skjul på, at dets hensigt er at kvæle religionsfriheden i landet.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Anden behandling af:

Forslag til lov om tilskud til oprettelse af en erhvervsudviklingsfond i Grønland

(Lovforslag nr. L 10. Fremsat 9/11 79. Første behandling 14/11 79. Betænkning 5/12 79).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Ebba Strange (SF):

Ved førstebehandlingen af dette lovforslag spurgte jeg Grønlandsministeren, hvordan det egentlig lå med den rentetilskrivning til beløbet på godt 71 mill. kr., som nu skulle overgå til en erhvervsudviklingsfond i Grønland.

Under udvalgsarbejdet har vi fået oplyst, at der er løbet 3,3 mill. kr. i renter på de 71 mill. kr. i den tid, de har været i statens besiddelse. Vi mener i socialistisk folkeparti, at også dette rentebeløb på 3,3 mill. kr. bør tilfalde det grønlandske hjemmestyre, og vi har derfor sammen med venstresocialisterne stillet et ændringsforslag om, at det beløb, der gives i tilskud til erhvervsudviklingsfonden,